P **Cena numeru 15 groszy**

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA **Dzisiejszy numer zawiera 12 stron**

REPUBLIKA

Rok XIII. | ŁÓDŹ, ŚRODA, 22 STYCZNIA 1936 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | № 21

Król Edward VIII wstąpił na tron

Dziś ogłoszony będzie uroczysty manifest o objęciu władzy przez nowego monarchę

Rząd i posłowie złożyli przysięgę na wierność królowi Edwardowi

EDWARD VIII, nowy król Anglji.

LONDYN, 21 stycznia.

(PAT) W historycznym pałacu św. Jakóba zgromadziła się dziś tajna rada królewska w celu ustalenia treści

ODEZWY DO NARODU,

oznajmiającej wstąpienie na tron nowego monarchy. Według zwyczaju konstytucji brytyjskiej, posiedzenie tajne rady królewskiej musi poprzedzać zebranie parlamentu. W zgromadzeniu rady uczestniczył nowy król. Po formalnem oznajmieniu członkom tajnej rady o zgonie monarchy, sekretarz rady Hankey odczytał tekst manifestu, który został podpisany przez powołanych do tego członków rady. Następnie wszyscy obecni członkowie rady pokolei składali nowemu królowi przysięgę na wierność, której towarzyszyło tradycyjne ucałowanie ręki królewskiej.

Po tej ceremonji król ze swej strony złożył stosowną deklarację O WSTĄPIENIU SWEM NA TRON, poczem, zgodnie z uchwaloną w r. 1910 formułą, dokonał wyznania wiary protestanckiej. W dodatku do tej deklaracji złożył przysięgę, zabezpieczającą swobody kościoła szkockiego (prezbiterjańskiego).

Ogłoszenie manifestu o wstąpieniu króla na tron nastąpi jutro o godz. 10-ej rano w pałacu św. Jakóba. Przy zachowaniu średniowiecznego ceremonjału, specjalny herold odczyta manifest, a wojsko odda honory. Po odczytaniu manifestu przed pałacem św. Jakóba wszystkie flagi, opuszczone dziś do połowy masztów, będą podniesione i będą powiewały przez cały dzień jutrzejszy, poczem znów opuszczone zostaną do połowy masztów. Równocześnie w Hyde-Parku artylerja gwardji królewskiej oddawać będzie salwy, których będzie tyle, ile król liczy lat, t. j. 41. Manifest odczytany zostanie następnie w City przed gmachem giełdy i w szeregu innych miejsc, w całej Wielkiej Brytanji.

LONDYN, 21 stycznia.

(PAT) Parlament brytyjski zebrał się dziś o godz. 6 popołudniu w tłumnie zapełnionej sali izby gmin. Wszyscy posłowie przybyli ubrani na czarno. Punktualnie z wybiciem godziny szóstej na salę obrad wkroczył speaker, a za nim straż parlamentarna niosąc emblemat władzy speakera — złotą buławę. Wszyscy posłowie powstali. Speaker wkroczywszy na salę w połowie drogi przystanął i

SKŁONIŁ GŁOWĘ PRZED POSŁAMI,

którzy tak samo odpowiedzieli pochyleniem głowy, w głębokiem milczeniu zasiadł na swym zwykłym fotelu pod baldachimem. W tej samej chwili bez żadnych słów wstępu i bez żadnych ceremonji sekretarz izby podszedł do speakera z rotą przysięgi i księgą do podpisywania nazwisk. Speaker głośno

ODCZYTAŁ ROTĘ PRZYSIĘGI.

„Przysięgam, że dochowam wierności królowi Edwardowi, jego następcy tronu i sukcesorom". Speaker wpisał następnie swe nazwisko do księgi. Po nim powtórzyli przysięgę i wpisali swe nazwiska premjer Baldwin, kanclerz skarbu Chamberlain, minister Simon i wszyscy członkowie rządu. Po nich aktu tego dokonali siedzący w pierwszych ławach członkowie opozycji z leaderem swym posłem Athiee na czele.

Dalszy ciąg zaprzysiężenia odbywać się będzie jutro popołudniu a dopiero w czwartek, t. j. gdy już wszyscy posłowie złożą przysięgę premjer odczyta specjalne orędzie królewskie, poczem nastąpi uchwalenie przez izbę wyrazów współczucia dla królowej wdowy oraz hołdu dla króla Edwarda Ósmego.

„Labour Party" deklaruje wierność nowemu królowi

LONDYN, 21 stycznia.

(PAT) „Narodowa rada pracy", reprezentująca radę generalną Trade-Unionów, radę wykonawczą Labour Party oraz frakcję parlamentarną Labour Party, złożyła na ręce króla Edwarda 8-go adres wyrażający głębokie współczucie dla nowego króla oraz rodziny królewskiej z okazji zgonu króla Jerzego 5-go. Adres zawiera m. in. następujące słowa:

„W ciągu 25 lat, podczas których naród przechodził kryzysy polityczne i socjalne, J. K. M. król Jerzy 5-ty podtrzymywał najwyższe tradycje konstytucyjnego panowania, które zarazem stanowiło próbę szlachetnego charakteru oraz wysokiego zrozumienia osobistego obowiązku".

Przywódca Labour Party złożył również wyrazy lojalności dla nowego króla, życząc mu długich lat panowania w pokoju i pomyślności.

Orędzie do armji

„Biorę na siebie wielką odpowiedzialność i liczę na wierność żołnierzy"

Londyn, 21 stycznia.

(Pat) — Król Edward VIII wystosował następujące orędzie do armji:

„W chwili wstąpienia na tron, pragnę wyrazić podziękowanie armji za wierną służbę memu ukochanemu ojcu. Wspominam z wdzięcznością szlachetną odpowiedź, którą armja zareagowała podczas wojny na jego, pełne dumy zaufanie do jej lojalności, zalet i zdecydowania". — Król dodaje, że jego służba podczas wielkiej wojny w charakterze młodego oficera, stanowi dlań jedno z najcenniejszych doświadczeń. Orędzie kończy się słowami: „Biorąc na siebie wielką odpowiedzialność, która mnie oczekuje, będę się czuł bardziej silny, mając zaufanie do niezachwianej wierności, które mogę pokładać w żołnierzach wszystkich stopni, którzy służą koronie na obszarze całego imperjum".

Na zdjęciu widzimy króla Jerzego V i królowę Mary w czasie koronacji w maju 1911 r.

Londyn, 21 stycznia.

Dziś nadeszło wiele depesz kondolencyjnych od głów koronacyjnych i prezydentów państw, a między innemi od cesarza Japonji, b. cesarza Wilhelma, prezydenta Roosevelta, prezydenta Lebrun oraz od przewodniczącego Wcika ZSSR Kalinina.

Bukareszt, 21 stycznia.

(PAT) Spowodu śmierci króla angielskiego zarządzono żałobę, która będzie trwała do dnia pogrzebu króla Jerzego.

Polska bierze udział w żałobie

Depesze kondolencyjne P. Prezydenta i gen. Rydza-Smigłego. Chorągwie na gmachach państwowych opuszczone do połowy masztu

Warszawa, 21 stycznia.

Polska wzięła żywy udział w żałobie po zgonie króla Jerzego V. Od wczesnego rana, na wszystkich gmachach państwowych i samorządowych w całej Polsce, powiewały sztandary państwowe, opuszczone na znak żałoby, do połowy masztu. We wszystkich miastach, w których znajdują się konsulaty angielskie, składano kondolencje.

Polskie Radjo rozpoczęło swój program podaniem wiadomości o zgonie monarchy angielskiego, poczem odegrany został hymn narodowy angielski. Wszystkie audycje muzyczne zostały odwołane. O godz. 19.50 Polskie Radjo nadało specjalną audycję żałobną, poświęconą omówieniu sylwetki zgasłego monarchy i jego roli w historji Anglji i Europy.

Warszawa, 21 stycznia.

(PAT) Na wieść o zgonie J. K. Mości króla Jerzego 5-go pan Prezydent Rzeczypospolitej wystosował następujące depesze:

J. K. MOŚĆ EDWARD 8-my, KRÓL WIELKIEJ BRYTANJI, CESARZ INDYJ, LONDYN.

Wzruszony do głębi bolesną wiadomością o zgonie J. K. Mości Króla Wielkiej Brytanji Jerzego, dostojnego i nieodżałowanego ojca Waszej Królewskiej Mości, którego panowanie pozostanie nazawsze pamiętnem, pragnę przesłać Waszej Królewskiej Mości w imieniu swojem i całego Narodu Polskiego słowa najżywszego współczucia oraz gorące i szczere życzenia chwały Jego panowania i pomyślności dla Jego krajów.

(—) Ignacy Mościcki.

„Pan prezes rady ministrów wysłał następujący telegram:

„Jego Ekscelencja pan Stanley Baldwin, Londyn.

Dowiadując się z najwyższem wzruszeniem o niezmiernie bolesnej stracie, jaką poniosło Imperjum Brytyjskie przez zgon swego dostojnego i uwielbianego monarchy, Jego Królewskiej Mości Króla Jerzego 5-go, proszę Waszą Ekscelencję o łaskawe przyjęcie wyrazów najgłębszego współczucia rządu polskiego.

(—) Marjan Zyndram Kościałkowski, prezes rady ministrów.

Warszawa, 21 stycznia.

(PAT) W związku ze zgonem J. K. M. Króla Jerzego 5-go, p. generalny inspektor Sił Zbrojnych gen. Edward Rydz-Śmigły wysłał do feldmarszałka Archibalda Montgomery szefa sztabu generalnego angielskiego depeszę treści następującej:

„Bolesnie wzruszony smutną wieścią o zgonie J. K. M. Króla Jerzego 5-go, proszę Waszą Ekscelencję o przyjęcie w imieniu mojem i Wojska Polskiego wyrazów mego najszczerszego współczucia".

(—) Edward Rydz-Śmigły generalny inspektor sił zbrojnych.

ZWŁOKI ZMARŁEGO KRÓLA

przewiezione będą jutro do Londynu i wystawione w opactwie westminsterskiem

Cała ludność opłakuje śmierć ukochanego króla

Londyn, 21 stycznia.

(PAT) Dzisiaj o godz. 8-ej rano na rozkaz lorda majora City londyńskiej uderzyły wszystkie dzwony katedry św. Pawła. W ciągu kilku godzin żałobne dźwięki dzwonów katedry słychać było w odległości kilku mil od kościoła. **Następnie w Porthmunth i w innych portach floty brytyjskiej na znak ostatniego hołdu zmarłemu monarsze rozległy się salwy armatnie.**

O godzinie 12-ej w południe w londyńskim Hyde Parku artylerja gwardji królewskiej rozpoczęła dawać strzały w odstępach jednominutowych. **Wystrzałów tych dano 70. Skończyły się one o godz. 13.10. W tej samej chwili, jakby na umówiony znak, nowy król Edward 8-my wjechał w bramy pałacu św. Jakuba.**

W Windsorze uderzono w słynny dzwon sebastopolski, zdobyty na rosjanach w czasie wojny krymskiej. Dzwon ten odzywa się tylko wtedy, gdy umiera monarcha.

Giełda londyńska była dziś na znak żałoby zamknięta.

Na wszystkich domach powiewają flagi, opuszczone do połowy masztu. Teatry, kina i inne lokale rozrywkowe są zamknięte. Wyścigi i wszelkie zawody sportowe odwołano.

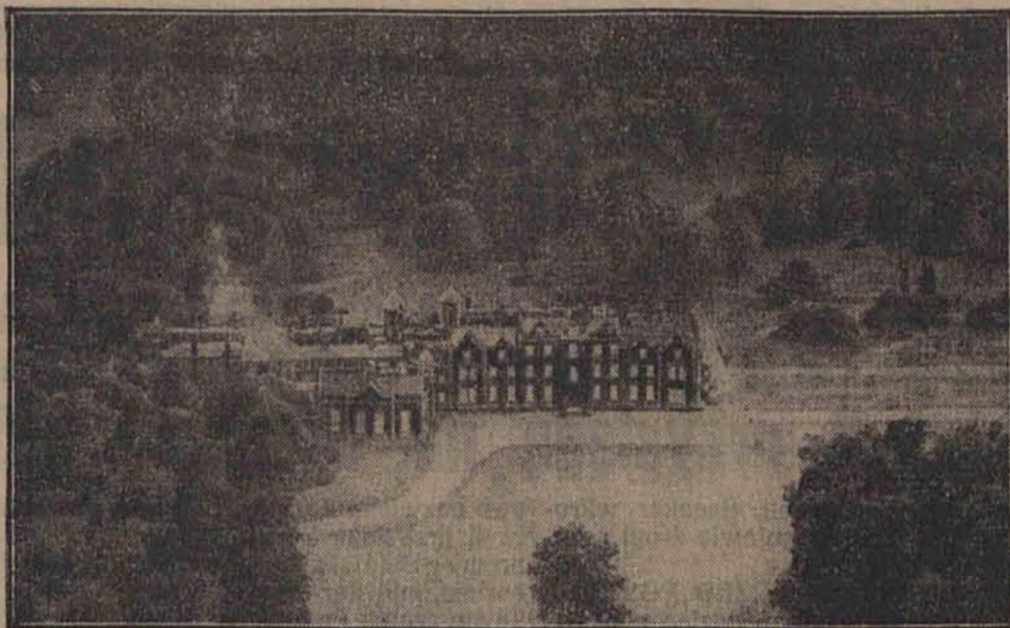
Sądy, na znak żałoby, nie odbywały dziś swych posiedzeń.

Przed pałac Buckingham zajeżdżały bez przerwy samochody z osobami, pragnącemi wpisać się do wyłożonej w pałacu księgi.

W katedrze św. Pawła z inicjatywy lorda majora City londyńskiej odbyło się nabożeństwo żałobne.

Londyn, 21 stycznia.

(PAT) Zwłoki króla Jerzego przewieziono dziś wieczorem z pałacu w Sandrigham do kaplicy miejscowego kościoła, w którym król zwykł był się modlić. W czwartek w południe, zwłoki umieszczone będą na lawecie działa i przewiezione do najbliższej stacji kolejowej Wolferton, **skąd koleją przewiezione będą do Londynu.** Królowa wdowa, król Edward 8-my i cała rodzina królewska kroczyć będą za umieszczoną na lawecie działa trumną od kaplicy aż do stacji Wolferton. **W Londynie zwłoki królewskie w uroczystym sarkofagu wystawione będą w opactwie westminsterskiem w ciągu conajmniej 8 dni, poczem nastąpi przewiezienie zwłok do Windsoru, gdzie odbędzie się uroczysty pogrzeb.**

Zamek Sandringham, w którym zmarł po 25 latach panowania król Wielkiej Brytanji Jerzy V.

Ojciec Święty pogrążył się w modlitwie

na wiadomość o zgonie króla Anglji

Citta del Vaticano, 21 stycznia.

(Pat) — Na wiadomość o zgonie króla **Jerzego, Ojciec św. pogrążył się w modlitwie.** Sekretarz stanu kardynał Pacelli otrzymał polecenie wysłania depeszy kondolencyjnej do królowej wdowy. — **Śmierć Jerzego V odczuto w Watykanie jako bolesną stratę, gdyż w czasie jego panowania, stosunki między Anglją a stolicą świętą znacznie się poprawiły.** Był to pierwszy monarcha, który, zrywając z tradycją swych poprzedników, nie chciał utrzymać w oświadczeniach tronowych zwyczajowych słów, wrogich katolicyzmowi i papiestwu. Przerwane od wieków stosunki między W. Brytanią, a Watykanem, zostały wznowione w czasie wojny światowej.

Królowie i prezydenci jadą na pogrzeb

Niemcy wysyłają trzech generałów

Kopenhaga, 21 stycznia.

(Pat) — Król duński przybędzie na pogrzeb króla Jerzego V. Na dworze duńskim zarządzono 3-tygodniową żałobę.

Oslo, 21 stycznia.

(Pat) — Król Haakon i królowa Maud wezmą udział w pogrzebie króla Jerzego V.

Rzym, 21 stycznia.

(Pat) — Włochy reprezentowane będą na pogrzebie króla Jerzego V przez 2-ch nadzwyczajnych przedstawicieli. Jeden reprezentować będzie dynastję sabaudzką, a drugi — rząd włoski. Nazwiska nadzwyczajnych delegatów nie zostały jeszcze podane do wiadomości.

Beriln, 21 stycznia.

(Pat) — Delegacja niemiecka na pogrzeb króla Jerzego V, składać się ma z **3-ch generałów (m. in. ministra Goeringa) oraz z 1 admirała. Również będzie** reprezentowana rodzina Hohenzollernów

Paryż, 21 stycznia.

Prezydent Lebrun ma się udać do Londynu, aby wziąć udział w pogrzebie króla Jerzego V.

Wrażenia we Włoszech i Abisynji

Rzym, 21 stycznia.

(Pat(— Ministerstwo prasy i propagandy złożyło dziś dziennikarzom zagranicznym następującą deklarację:

Telegram kondolencyjny, wysłany dziś przez Mussoliniego do premjera Baldwina, zwalnia nas od wyrażania kondolencji spowodu zgonu króla Jerzego V. Aby uszanować **boleść narodu angielskiego, chcemy w chwili obecnej zapomnieć o różnicach, dzielących oba narody: włoski i angielski.** Nowy król angielski Edward VIII, tak samo, jak jego ojciec, walczył w czasie wielkiej wojny po jednej stronie z Italją. Z prawdziwem zadowoleniem wspominamy, że bawił on wielokrotnie we Włoszech. Nowy król angielski jest szczerze podziwiany i kochany przez naród włoski.

***

Addis Abeba, 21 stycznia.

(Pat) — Wiadomość o zgonie króla Jerzego V, wywołała w stolicy Abisynji wielike wrażenie. Sztandary żałobne powiewają na gmachach publicznych i instytucjach Czerwonego Krzyża.

***

Wiedeń, 21 stycznia.

(Pat) — Wiadomość o zgonie króla Jerzego V wywarła w Austrji silne wrażenie. Społeczeństwo austrjackie łączy się w żałobie z Anglją i pokłada duże nadzieje w nowym królu. Podkreśla się tu, że dzisiejszy król Edward VIII, jako książę Anglji, bawił dwukrotnie niedawno w Austrji, dając dowody szczególnej sympatji dla Austrji.

Izby parlamentarne

czczą pamięć zmarłego króla

Paryż, 21 stycznia.

(Pat) — Dziś popołudniu, po otwarciu posiedzenia Izby Deputowanych, przewodniczący Ferdynand Bouisson wygłosił przemówienie, poświęcone pamięci króla Jerzego V ,w imieniu rządu, przyłączył się do uczuć, wyrażonych przez przewodniczącego Izby, ministra Flandina. Izba uchwaliła teksty depesz kondolencyjnych, poczem na znak żałoby, posiedzenie zamknięto.

Bukareszt, 21 stycznia.

(Pat) — Izba deputowanych poświęciła swe pierwsze poświąteczne posiedzenie uczczeniu pamięci króla Jerzego V-go. Deputowani wysłuchali stojąc przemówienia prezydenta Izby.

Zdarzenia i ludzie

Wybory w dawnych Austro-Węgrzech

Na marginesie dziejów czeskiego premjera p. Milana Hodży

Białogród, w styczniu.

Nowy premjer czeskosłowacki, p. Milan Hodża jest Słowakiem. Dzienniki jugosłowiańskie zamieszczają obecnie ciekawe wspomnienia o p. Hodża z czasów jego młodości, gdy stawiał pierwsze kroki na terenie polityki. Jest to ciekawy szmat wspomnień z czasów nieboszczki monarchji Austro-Węgierskiej.

Na dzień 26 stycznia 1905 r. wyznaszone zostały wybory do węgierskiego parlamentu. Ludność, a szczególnie mieszkańcy okręgu Baczki, który wtedy należał do Węgier, z wielkiem natężeniem oczekiwali wyników tych wyborów. W poszczególnych miejscowościach okręgu kandydowało tylko dwuch ludzi: jeden z ramienia partji rządowej, drugi z ramienia narodowej mniejszości — Serbów i Słowaków. Małe miasteczko Kulpin było ośrodkiem sławockim i należało do centrów słowiańskich partyj mniejszościowych w Austro-Węgrzech. Komitet wyborczy zjednoczonych Serbów i Słowaków postanowił przeciwstawić kandydatowi rządowemu Kornelowi Mihałowiczowi dziennikarza — Milana Hodża, zwolennika idei słowiańskiej. Ponieważ decyzja ta została powzięta zaledwie na trzy tygodnie przed wyborami Hodża musiał się śpieszyć, by odwiedzić jeszcze wszystkie miejscowości swego okręgu i przedstawić się wyborcom.

Same wybory odbyły sęi pod takim naciskiem, który dzisiaj nie jest wogóle do pomyślenia. Wedle obowiązującego wówczas prawa wyborczego wyborcy całych okręgów musieli przeprowadzić głosowanie w jednej tylko miejscowości centralnej, która czasami oddalona była o wiele kilometrów. Ten przepis miał umożliwić starostom dokładną kontrolę wszystkich szczegółów samego aktu wyborczego. Cel ten został osiągnięty, zwłaszcza w Kulpinie, który był centralą wyborczą — tam składało się kartki wyborcze.

Hodża, który dla starosty i innych władz był solą w oku, ciągle otoczony był przez policję, czuwającą nad tem, by nie powiedział ani jednego słowa, które nie zgadzałoby się ze swoiście pojętem prawem. Mimo to jednak Hodży udało się zręcznie powiedzieć wszystko, co chciał i porozumieć się przytem także z chłopami swego okręgu. Nie trzeba chyba dodawać, że nie każdy dorosły obywatel miał prawo głosowania. Głosowali tylko ci, którzy płacili conajmniej 39 guldenów podatku gruntowego, przyczem tylko wtedy mieli dostęp do urny wyborczej, jeżeli posiadali specjalne, skontrolowane przez urzędy karty wyborcze. W Kulpinie, to znaczy już przed rogatkami miasta, oczekiwali wyborców żołnierze i policja. Dopiero po dokładnem wylegitymowaniu się wpuszczano wyborców do właściwego lokalu wyborczego. Tam trzeba było publicznie oznajmić, na kogo się chce oddać głos.

Hodża musiał się zdobyć na ogromną odwagę, by w takich warunkach przeprowadzić swą kandydaturę. Nie mniejszą jednak odwagę musieli mieć chłopi, którzy głosowali na niego mimo oczekujacych ich urzędowych represji. Mimo najściślejszej kontroli doszło do walki wyborczej, której, oczywiście, w dzisiejszych stosunkach nie można nawet nazwać walką. Wszyscy zwolennicy Hodży nosili kartki na kapeluszach z następującym napisem: „Głosuję na Hodżę!" Przeciwnicy ich byli w inny sposób przygotowani: ich kandydat — Kornel Michajłowicz kazał rozdać swoim zwolennikom wielkie ilości papryki, jako prezent....

Podczas tych wyborów w Kulpinie Milan Hodża zdobył swoje pierwsze polityczne ostrogi. Otrzymał 1203 głosów, Mihajłowicz natomiast tylko 1009. Mimo to jednak Hodża o mało co nie został pokonany, — mianowicie dzięki swemu nazwisku:

Narody słowiańskie, jak wiadomo mają różny sposób wymawiania litery „h". Niektóre wymawiają jak „ch", inne jednak, tak samo jak Francuzi, nie umieją wogóle wymówić tej litery. Wskutek tego wielu chłopów słowackich podchodziło do urny wyborczej i wołało wysokim głosem: „Głosuję na Odżę"". Komisja wyborcza unieważniała te głosy, twierdząc, że nie szło tu o Hodżę, lecz o jakiegoś nieznanego „Odżę". Hodża stracił więc kilkadziesiąt głosów. Mimo to jednak ostateczne wyniki wyborów wypadły na jego korzyść.

Po roku doszło znowu do nowych wyborów. I tym razem głosowano na Hodżę. Został on posłem zjednoczonych Serbów i Słowaków okręgu Baczki w parlamencie węgierskim do roku 1911.

Ten rodział z przeszłości prezydenta ministrów czeskiej republiki został zapomniany. Kulpin jednak do dzisiejszego dnia żyje w pamięci społeczeństwa. W Kulpinie i w sąsiednim Petrovacu ruch mniejszościowy dzięki powodzeniu w wyborach został do tego stopnia wzmożony, że powstawały ciągle nowe placówki kultury i języka słowackiego o coraz większem znaczeniu. Dzisiejsza Jugosławia stosuje do Słowaków nadzwyczaj liberalną politykę, która dozwala Słowakom na urządzanie własnych szkół, budowę kościołów i publikowanie swoich własnych druków w słowackim języku. To wszystko jest zasługą Serbów i Milana Hodży. I. B.

Liga Narodów czci pamięć króla Jerzego

Min. Beck wygłosił przemówienie, łącząc się w żałobie z narodem angielskim

Genewa, 21 stycznia.

(Pat) — —Po krótkiem przemówieniu na posiedzeniu poufnem rady Ligi, na którem ustalono ceremonjał posiedzenia, poświęconego pamięci zmarłego króla angielskiego, odbyło się publiczne zebranie rady.

KRÓL JERZY V na rewji wojskowej.

Zagaił je przewodniczący, przedstawiciel Australji, Bruce, **który w imieniu rady Ligi, wyraził kondolencję królowej Marji, rodzinie królewskiej oraz narodowi brytyjskiemu.**

P. Bruce stwierdził, że całe życie króla Jerzego, poświęcone było służbie narodowi. Panując w najbardziej krytycznym i trudnym okresie historji, umiał król Jerzy V-ty zdobyć zaufanie, uznanie i miłość swojego ludu.

Mówca przypomniał rolę króla w dziele zbliżenia narodów i dzięki temu życie króla Jerzego stanowić będzie przykład nietylko dla jego narodu, ale i dla całego świata.

Po uczczeniu pamięci zmarłego przez powstanie i chwilę milczenia, zabierali głos wszyscy członkowie rady, przyłączając się do żałoby narodu brytyjskiego.

Polski minister spraw zagranicznych wygłosił następujące przemówienie:

„Rząd mój i kraj przyłączają się z największym szacunkiem do ciężkiej żałoby, która dotknęła imperjum brytyjskie. W ciągu swego pełnego chwały panowania, bogatego w wydarzenia historyczne, król Jerzy V-ty okazał, że posiada najwybitniejsze zalety monarchy i w chwili najcieższych przejść, przejawiał odwagę i siłę charakteru, które były niewyczerpanem źródłem energji dla jego poddanych. Jeżeli pamięć jego jest nierozerwalnie złączona z największym kryzysem współczesnej historji, jeżeli żołnierz witał w nim na polach bitew swego wielkiego wodza, symbol ojczyzny, okres powojenny przeznaczył mu rolę w dziele stabilizacji życia politycznego imperjum brytyjskiego, stabilizacji, będącej zasadniczym warunkiem rozwoju i stabilizacji całego świata.

Naród polski, który niedawno został tak ciężko dotknięty w swoich najdroższych uczuciach, przyłącza się dziś jaknajgoręcej do wielkiej żałoby narodu brytyjskiego".

Ostatni przemawiał minister Eden, który ze wzruszeniem dziękował w bardzo serdecznej formie za wyrazy współczucia.

Miljony obywateli brytyjskich odczuwają głęboko — powiedział minister — ciężką stratę, jaką ponieśli. Żyjemy w trudnych i burzliwych czasach. **Anglja miała jednak stałą podporę w osobie swego króla.**

W ciągu lat burzliwych, był on zawsze symbolem wszystkiego, co wzbudza szacunek i daje przykład cnót, do których wszyscy anglicy dążą. Anglja opłakuje nietylko króla, ale i ojca narodu. Pamięć jego będzie jednak zawsze żywa.

Minister Eden dziękuje w imieniu narodu brytyjskiego członkom rady za hołd złożony pamięci króla i za wyrazy sympatji, skierowane do narodu brytyjskiego.

Przewodniczący Bruce, zamykając posiedzenie, przyłączył się, jako przedstawiciel jednego z państw, które straciło monarchę, do podziękowań, wyrażonych przez przedstawiciela Wielkiej Brytanji.

Kandydaci do tronu angielskiego

Co się stanie, jeśli król Edward VIII zrzeknie się tronu

Już na długo, zanim choroba króla Jerzego uświadomiła masom angielskim możliwość zmiany na tronie, problem sukcesji po obecnym królu był przedmiotem dyskusyj, które w najwyższym stopniu pasjonowały przywiązanych do dynastji Anglików.

Jeszcze niedawno, w związku z zapowiedzią wielkich uroczystości z okazji przypadającej w tym roku rocznicy 25-lecia inwestowania najstarszego syna króla Jerzego tytułem ks. Walji, znowu wpłynęło pytanie:

co się stanie, jeśliby książę Walji w dalszym ciągu nie ożenił się, albo nawet, jak o tem chwilami przebąkiwano, wogóle zrzekł się tronu?

Pytanie jest doniosłe. Chodzi wszak o to, kto obejmie po nowym królu, Edwardzie VIII tron, z którego rządzi się jedną czwartą globu ziemskiego.

System angielski jest zupełnie logiczny: koronę dziedziczy przedewszystkiem **najstarszy syn panującego monarchy;** jeśli ten najstarszy syn umiera wcześniej, aniżeli monarcha, lecz pozostawia męskiego, lub żeńskiego potomka, to **korona przechodzi na tego ostatniego.** Jeśli natomiast nie posiada on spadkobiercy, **korona przechodzi na drugiego syna i jego dzieci, i t. d.**

Na podstawie tych zasad, lista kandydatów do tronu przedstawia się następujaco:

1) **Książę Walji — 41 lat.**
2) Książę Jorku — 39 lat.
3) **Córka tegoż, księżniczka Elżbieta** 9 lat.
4) **Młodsza córka tegoż, Małgorzata,** 5 lat.
5) **Książę Gloucesteru — 35 lat.**
6) Książę Kentu — 32 lata .
7) **Jego syn, ks. Edward — 3 miesiące.**
8) Księżniczka królewska — 38 lat.
9) **Jej syn, lord Lascelles — 12 lat.**

Tak więc sprawa jest prosta. Jeśliby ks. Walji nie ożenił się, lub zrzekł się tronu, to **następcą jego byłby ks. Jorku,** po którym **panowałaby księżniczka Elżbieta.**

Ale ks. Walji obejmuje tron jako Edward VIII. Po raz pierwszy od czterystu prawie lat, **będzie miała Anglja króla kawalera.** Ostatnim bowiem nieżonatym królem był **młodociany Edward VI, który panował w latach 1547—1553.**

System dynastyczny angielski otwiera przed Wielką Brytanją perspektywę **objęcia w przyszłości tronu przez kobietę, księżniczkę Elżbietę.** Myśl ta jednak bynajmniej nie niepokoi Anglików. — Wprost przeciwnie. Pamiętają oni, że **właśnie za panowania trzech królowych Anglja przeżywała okresy największej świetności.** Za czasów królowej Elżbiety stworzone zostały podstawy panowania Anglji na morzach i poraz pierwszy wystąpiła ona świadomie, jako wielkie mocarstwo. Za panowania królowej Anny, stała się Anglja coprawda głównie dzięki genjuszowi Marlboroughs, największą potęgą wojskową epoki. Wreszcie pod rządami królowej Wiktorji, przeżyła Anglja swój największy rozkwit, stała się bogata i potężna i zdobyła sobie to jedyne w świecie stanowisko, które pomimo pewnych niepowodzeń, utrzymała do dnia dzisiejszego.

To też kto wie, czy jeszcze kiedyś pod panowaniem królowej Elżbiety II, dziś 9-letniego dziecka, nie przeżyje Anglja nowej złotej epoki...

A tymczasem otwiera się przed nią nowy rozdział jej wspaniałej historii, zatytułowany: **panowanie Edwarda VIII.**

Depesza wilnian do p. ministra Becka

z prośbą o opiekę nad prześladowanymi Polakami na Litwie

Wilno, 21 stycznia.

Komitet Wykonawczy **akcji protestacyjnej przeciwko prześladowaniom ludności polskiej na Litwie wysłał do Ministra Spraw Zagranicznych Becka do Genewy depeszę treści następującej:**

„Wilnianie, zebrani na pl. Łukiskim na wielkim wiecu manifestacyjnym przeciw prześladowaniom Polaków na Litwie, zwracają się do Pana Ministra z gorącą prośbą **o zapewnienie opieki naszym rodakom na Litwie. Miasto Marszałka Józefa Piłsudskiego wierzy, że Pan Minister podzieli nasze uczucia i znajdzie właściwą drogę do unormowania naszych stosunków z Litwą. Krzywda naszych rodaków na Litwie wywołała żywiołowy protest całej ziemi wileńskiej, ostatni już czas, by okazać im realną pomoc, o co całe Wilno usilnie prosi Pana Ministra".**

Podpisali: za Komitet Wykonawczy przeciw prześladowaniom Polaków na Litwie: Przewodniczącym gen. Mikołaj Osikowski, członkowie: b. minister Aleksander Meysztowicz, prezes honorowy Zw. Polaków ziemi kowieńskiej Adolf Babiański, prezes Zw. Polaków ziemi kowieńskiej inż. Juljusz Glatman.

Dymisja rządu Lavala

nastąpi w dniu dzisiejszym

Paryż, 21 stycznia.

(Pat) — Laval powrócił z Genewy. Na dworcu spotkali go prawie wszyscy ministrowie.

Jutro, o godz. 15-ej odbędzie się posiedzenie rady ministrów.

Prawdopodobnie jeszcze dzisiaj wieczorem, Laval będzie konferował na Quai d'Orsay ze swoimi współpracownikami i przyjaciółmi.

Paryż, 21 stycznia.

(Pat) — Zgodnie z przewidywaniami. jutro ma rozpocząć się przesilenie gabinetowe. Chociaż premjer Laval, po powrocie z Genewy, odmówił złożenia wszelkich wypaśnień, to jednakże wyznaczenie posiedzenia rady gabinetowej na jutro, na godz. 15-tą świadczy, że sytuacja pod względem formalnym, rozwija się zgodnie z dotychczasowemi zapowiedziami.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Pierwsze kroki króla Edwarda

Londyn, 21 stycznia.

(Pat) — Pewne drobne fakty, jakie towarzyszyły wstąpieniu na tron króla Edwarda VIII są komentowane jako **objawy nowych tendencyj dworu królewskiego Wielkiej Brytanji w kierunku bardziej ścisłego przystosowania się do nowoczesnych prądów.** Pierwszym krokiem nowego króla, było, jak wiadomo, nakazanie cofnięcia o pół godziny zegarów w Sandringham, celem natychmiastowego przystosowania ich do właściwej godziny. **Drugim, jeszcze bardziej znamiennym krokiem nowego króla był fakt, że udał się on z Sandringham do Londynu samolotem.** Jest to pierwszy w historji wypadek, by król angielski w ten sposób rozpoczął swe panowanie. **W 20 minut po 12-ej wylądował król Edward na lotnisku Hendon pod Londynem, w płaszczu futrzanym bez nakrycia głowy.** Król natychmiast wsiadł do samochodu i kazał się zawieźć do pałacu św. Jakóba, przed którym oczekiwały tłumy publiczności. Król wjechał jednak do pałacu tylnem wejściem i zebrane tłumy czekały napróżno.

Duże wrażenie wywołał również fakt niezupełnie bezpośrednio związany z **posunięciami nowego króla.**

Poraz pierwszy, posiedzenie parlamentu zostało zwołane przez radjo. — Dziś, o godz. 9-ej rano, wszystkie rozgłośnie brytyjskie oznajmiły z polecenia speakera Izby Gmin i sekretarza Izby Lordów, że obie izby parlamentu, zostały zwołane na nadzwyczajne posiedzenie parlamentu na godz. 5-tą popołudniu, dla zaprzysiężenia członków parlamentu na wierność nowemu królowi.

Zaburzenia na uniwersytetach w Hiszpanji

Madryt, 21 stycznia.

(Pat) — Na uniwersytecie w Madrycie, Sewilli, Walencji i Oviedo, doszło do zajść na tle politycznem pomiędzy różnemi grupami studentów. — W Oviedo, rektor uniwersytetu, zwolennik frontu rewolucyjnego, polecił ukarać szereg studentów za wznoszenie okrzyków na cześć Hiszpanji. W Madrycie doszło między studentami do bójek. **Na uniwersytecie w Sewilli ogłoszono strejk, ponieważ jeden z profesorów groził prawicowym studentom rewolwerem.**

Mrozy w Ameryce trwają

Nowy Jork, 21 stycznia.

(Pat) — Skutkiem panujących w Stanach Zjednoczonych mrozów, zginęło w ostatnich dniach 170 osób.

Stan bezpieczeństwa w Polsce.

Ożywiona dyskusja w komisji budżetowej. — Oświadczenie min. Raczkiewicza.

Warszawa, 21 stycznia.

(B) Komisja budżetowa sejmu wznowiła dziś po kilkudniowej przerwie, obrady nad budżetem na rok 1936-37 i przystąpiła do **rozpatrzenia budżetu ministerstwa spraw wewnętrznych.**

Na wstępie obrad minister spraw wewnętrznych, Wł. Raczkiewicz wygłosił obszerne przemówienie sprawozdawcze, w którem poddał głębokiej analizie całokształt działalności ministerstwa spraw wewnętrznych oraz jego budżet. Ze szczególną uwagą wysłuchano tych ustępów przemówienia min. Raczkiewicza, w których podkreślił on doniosłość zagadnienia samorządu terytorjalnego, usprawnienia administracji i sprawy bezpieczeństwa.

W tej dziedzinie min. Raczkiewicz przedstawił komisji budżet, **omawiając położenie w kraju i stwierdzając bynajmniej niepocieszający objaw znacznego**

WZROSTU OGÓLNEJ PRZESTĘPCZOŚCI

kryminalnej w ostatnich czasach. Z danych statystycznych, podanych przez min. Raczkiewicza wynika, że ilość zbrodni stanu wyniosła w roku 1935, **510** a w roku 1934 — **333.** Rozbojów w bandzie zanotowano w roku 1935 — **138,** a w roku poprzednim tylko **108.** Rozbojów pojedyńczych zanotowano w roku ubiegłym 758, a w roku 1934 — **604. Zdaniem p. ministra, nie bez wpływu na stan bezpieczeństwa w najbliższych miesiącach będzie dokonane już zwolnienie z więzień na zasadzie ustawy amnestyjnej kilkunastu tysięcy osób, co oczywiście wymagać musi od organów bezpieczeństwa specjalnie wzmożonej czujności.**

Min. Raczkiewicz przytoczył dalej charakterystyczne dane, stwierdzające wzrost ilości wypadków oporu władzy, oraz wypadków zakłócania spokoju publicznego i rozruchów. Wypadków zakłócenia spokoju publicznego było w roku 1935 — **48.938,** a w roku 1934 — **34.224.**

Karalny opór władzy przejawił się w pierwszem półroczu ub. roku w **3071** wypadkach, podczas gdy w takim samym okresie w roku 1934 — **2067** wypadkach **Zdaniem min. Raczkiewicza ten stan rzeczy jest w pewnej mierze wynikiem stałej**

I NIEPRZEBIERAJĄCEJ W ŚRODKACH DZIAŁALNOŚCI NIEKTÓRYCH UGRUPOWAŃ POLITYCZNYCH,

pragnących drogą wywołania zamieszek i rozpętania najniższych instynktów ludzkich, szukać możliwości zdobycia władzy politycznej w kraju.

Oczywiście, że te słowa min. Raczkiewicza odnoszą się do zanotowanej w ostatnich czasach wielokrotnie działalności terorystycznej pewnych znanych powszechnie grup politycznych.

Kilka słów poświęcił również min. Raczkiewicz nowej taktyce, zastosowanej przez ugrupowania skrajnie lewicowe, a polegającej na **opanowaniu legalnych zrzeszeń i ugrupowań zawodowych** i propagowaniu tam t. zw. jednolitego frontu, co zmusza organa bezpieczeństwa do zwiększenia czujności. Omówiwszy te zagadnienia wzrostu przestępczości, podkreślił min. Raczkiewicz **zdecydowaną wolę władz administracyjnych i policyjnych do zapewnienia bezpieczeństwa w kraju, wskazując, że walka z kryzysem gospodarczym, poprawi sytuację ekonomiczną w kraju.**

Wywody min. Raczkiewicza uzupełnił w pewnej mierze referent budżetu ministerstwa spraw wewnętrznych, poseł **dr. Zdzisław Stroński,** wskazując przedewszystkiem, że budżet administracji policji zostaje w porównaniu z rokiem bieżącym zmniejszony o 5,2 mil. zł. **Na policję państwową wyda skarb 94,5 mil. zł., na Korpus Ochrony Pogranicza zł. 37 mil., na wydatki województw i starostw 25,2 mil.**

Ponadto minister spraw wewnętrznych będzie dysponować **funduszem dyspozycyjnym w wysokości 6 mil. zł.** Referent dr. Stroński zwrócił uwagę na zilustrowany przez min. Raczkiewicza objaw wzrostu przestępczości, wskazując, iż w pierwszem półroczu 1935 roku

ZANOTOWANO 232.389 KRADZIEŻY,

co w porównaniu z rokiem poprzednim, stanowi duży wzrost. Wzrost poważny — zdaniem dr. Strońskiego — **zauważono w agresywności elementów przestępczych w stosunku do organów bezpieczeństwa.**

Referent zwraca uwagę na intensywnie prowadzoną **walkę z przestępczością wywrotową** elementów komunistycznych podając między innemi do wiadomości komisji, że istniejący w Warszawie instytut naukowego badania komunizmu, nawiązał niedawno kontakt z założoną w Berlinie organizacją „Antikomintern".

Omówiwszy następnie działalność samorządu terytorjalnego, administracyjnego, budowlanego i aprowizacyjną ministerstwa spraw wewnętrznych, wniósł referent o przyjęcie przez komisję budżetu bez zmian.

Pierwszy w dyskusji zabrał głos poseł dr. Wojciechowski ze Lwowa, proponując skreślenie z funduszu dyspozycyjnego ministra spraw wewnętrznych jednego miljona złotych, celem przeznaczenia go na wydatki oświatowe. W ten sposób fundusz dyspozycyjny, przeznaczony jak wiadomo, głównie na walkę z przestępczością, wynosiłby 5 mil. zł. — W toku dyskusji naogół w sprawie wniosku dr. Wojciechowskiego, niemal nikt z mówców nie wypowiadał się.

Dyskusja nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych, która od wczesnego popołudnia, trwała do późnych godzin nocnych, toczyła się głównie około **zagadnienia bezpieczeństwa.**

Poseł Mincberg poruszył mianowicie kwestję **coraz częstszych**

NAPADÓW NA SKLEPY

i instytucje żydowskie oraz znanych powszechnie ekscesów antysemickich w szeregu większych i mniejszych miast polskich, przytaczając cały szereg drastycznych wypadków, które rozgrywały się na ulicach Warszawy, Łodzi, na wyższych uczelniach, na jarmarkach, głównie na Pomorzu i w Kieleckiem.

Poseł Mincberg stwierdza, iż **ludność jest w najwyższym stopniu zaalarmowana i nie jest w stanie zajmować się swą codzienną pracą zarobkową.**

Wywody posła Mincberga uzupełnił kilkoma wymownemi przykładami na temat działalności

HITLEROWSKICH ORGANIZACYJ NIEMIECKICH

na Pomorzu, w Poznańskiem i na Śląsku poseł Kopeć, **przytaczając jaskrawe wypadki prowokowania ludności polskiej i żydowskiej przez zwarte i częściowo umundurowane nawet oddziały hitlerowców, występujących jawnie na ulicach miast Śląska.**

Po przemówieniach poszczególnych posłów zabrał jeszcze raz głos min. Raczkiewicz, który udzielił odpowiedzi na rozmaite zapytania. **Na zarzut posła Mincberga min. Raczkiewicz oświadczył, iż policja energicznie przeciwdziała zajściom antyżydowskim.**

Mogą się jednak zdarzyć wypadki, że organa policyjne niedość sprężyście reagują, ale nie należy ich generalizować.

Mobilizacja powszechna w Abisynji

ogłoszona przez Negusa.—Armja abisyńska powiększona będzie o 300 tysięcy żołnierzy

Addis-Abeba, 21 stycznia.

(PAT) Dzisiejszy rozkaz Negusa o mobilizacji powszechnej uzupełnia poprzedni z dnia 3 października 1935 r. o ochotniczym zaciągu do wojska. Rozkaz brzmi m. in.: „Włochy niesłusznie napadły na nasz kraj i stosują przy tem środki zabronione przez prawa międzynarodowe. Miasta bezbronne ulegają bombardowaniu, również i ambulanse sanitarne ulegają temu losowi. **Wobec tego Abisynja zmuszona jest do wzięcia wszelkich środków dla swej obrony.** Abisynja jest zmuszona do tego, aby każdy zdolny do noszenia broni był gotów udać się na pola walk. **Wojownicy otrzymają broń i żywność. Każdy zdolny do noszenia broni winien stawić się do wojska i walczyć aż do zwycięstwa".**

***

Warszawa, 21 stycznia.

(PAT) P. A. T. ogłasza następujący komunikat o sytuacji na frontach Abisynji w dn. 21 b. m.:

Ras Desta otrzymał już pierwsze posiłki, które są oceniane różnie: od 30 do 60 tysięcy żołnierzy.

Według wiadomości ze źródeł angielskich nowy rozkaz mobilizacyjny, wydany przez cesarza, pozostaje niewątpliwie w związku z porażką rasa Desty.

Znaczna część nowych rekrutów abisyńskich będzie przydzielona do armji rasa Nassibu, pozatem wypełnią oni luki w wojskach rada Desty. Korespondent Reutera w Addis-Abebie donosi, że **w abisyńskich kołach oficjalnych przypuszczają, że nowa mobilizacja da przeszło 300.000 żołnierzy.**

Samoloty włoskie bombardowały dzisiaj Daggahbur i Nagguli na froncie południowym. Abisyńczycy twierdzą, że dotychczas udało im się strącić 13 samolotów włoskich.

Rokowania handlowe z Sowietami

o ustalenie nowego planu importowo-eksportowego

Warszawa, 21 stycznia.

W Warszawie i Moskwie, rozpoczęły się już **rozmowy handlowe polsko-sowieckie,** mające na celu ustalenie planu importowo-eksportowego na rok 1936.

W rokowaniach tych ze strony polskiej, bierze udział dyrektor departamentu handlowego w ministerstwie przemysłu i handlu, p. Sokołowski oraz radca Szempliński. Ze strony zaś sowieckiej prezes sowieckiej misji handlowej w Warszawie, p. Tamarin wraz z przedstawicielami zarządu „Sojuzmetimportu" Ponadto w rozmowach z Sowietami biorą udział przedstawiciele górnośląskiego przemysłu metalurgicznego w osobach p. p.: W. Przedpełskiego, konsula J. Brygiewicza, L. Horowitza i J. Rohera.

Głównym tematem rozmów są obecnie zamówienia sowieckie na wyroby metalurgiczne, których wartość na rok bieżący wyniesie około 8 miljonów. Dotyczą one wyłącznie żelaza handlowego i rur. **Zapłata za wykonanie zamówień ma być wniesiona gotówką.** Zamówienia metalurgiczne mają być wykonane w roku bieżącym i obejmować będą część kontyngentu, którego ustalenie jest przedmiotem obecnych rokowań pomiędzy Polską a Z. S. R. R.

Jak informują Ajencję „Iskra", rokowania te rozwijają się pomyślnie, a zakończenia ich należy się spodziewać jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca. Identyczne rozmowy na dostawy metalurgiczne prowadzą Sowiety z Niemcami, Belgją i Francją.

Jeżeli chodzi o rezultaty wymiany handlowej pomiędzy Polską a Z. S. R. R. za rok 1935, to według przybliżonych danych statystycznych, **saldo bilansu handlowego przedstawia się dla Polski niekorzystnie.** W ciągu roku ubiegłego, wywieźliśmy do Sowietów towarów 50.973 tony, wartości 11.086 tys. zł., natomiast przywieźliśmy z Sowietów towarów 97.861 ton, wartości 14.911 tys. zł. **Z powyższego zestawienia wynika, że nadwyżka przywozu towarów z Sowietów nad naszym wywozem wynosi 46.888 t., a w wartości 3.825 tys. zł.**

Głównym artykułem przywozowym z Sowietów były: futra, kawior, wina i tytoń. **Samego kawioru i win sowieckich, przywieźliśmy w 1935 r. na sumę zgórą 400 tys. zł.** W wywozie do Sowietów, główną rolę odgrywały wyroby metalurgiczne.

Dlaczego odroczono egzekucję Hauptmana

Sensacyjne oświadczenie znanego amerykańskiego detektywa.— Tajemnica zwłok znalezionych przed siedzibą Lindbergha

Nowy Jork, 21 stycznia.

(PAT) Gubernator Hoffmann oświadczył wczoraj w Trenton, iż polecił odroczyć egzekucję Hauptmanna, ponieważ ma nadzieję, **że cała sprawa zostanie wkrótce wyjaśniona.**

Sprzeczności w zeznaniach świadków na procesie skłoniły go do zwrócenia się do policji, by podjąć nanowo wysiłki w celu wykrycia rzekomych współsprawców zbrodni.

Waszyngtoński detektyw Robert Kick, któremu gubernator polecił zbadać sprawę, usiłować będzie dostarczyć dowody, **że znalezione w pobliżu siedziby płk. Lindbergha zwłoki dziecka nie są zwłokami synka Lindbergha.**

Jednym z dowodów ma być fakt, że prześwietlenie znalezionych zwłok wykazały ślady pewnej ułomności na nodze tego dziecka, podczas gdy syn Lindbergha **żadnych tego rodzaju uszkodzeń nie miał.**

Styczeń
22
Środa

Dziś Wincentego
Jutro Ildenfonsa B. W.

—:—

Wschód słońca	7.31
Zachód słońca	16.04
Wschód księżyca	6.38
Zachód księżyca	14.17
Długość dnia	8.34
Przybyło dnia	—.46

Żałoba w Łodzi

spowodu zgonu króla Jerzego V

W związku ze zgonem króla Wielkiej Brytanji Jerzego V, starosta grodzki dr. Wrona, wydał wczoraj zarządzenie, aby w dniu zgonu i w dniu pogrzebu, na wszystkich gmachach państwowych i samorządowych w Łodzi, wywieszone były chorągwie o barwach narodowych polskich, opuszczone, na znak żałoby, do połowy masztu.

Wczoraj chorągwie wywieszone zostały o 10 rano i wisiały do późnej nocy.

Drobne wiadomości

KOMISJA RADZIECKA do spraw ogólnych odbędzie swe posiedzenie dziś wieczorem. Posiedzenie oczekiwane jest z wielkiem zainteresowaniem, ponieważ rozpatrzony będzie na niem wniosek o zastąpieniu na ulicy Piotrkowskiej, Nowomiejskiej i Zgierskiej tramwajów autobusami oraz usprawnienia połączeń między tramwajami miejskiemi a dojazdowemi.

***

ZNIŻKA CEN MIĘSA nastąpić ma w Łodzi w najbliższym czasie. Sprawa ta rozstrzygnięta zostanie po przeprowadzeniu szczegółowej kalkulacji cen. Ponieważ ubój w Łodzi staniał w poważnym stopniu, tem samem utrzymywanie cen na dawnym poziomie nie znajduje żadnego usprawiedliwienia. Komisja cennikowa przystąpi do pracy w końcu bieżącego tygodnia.

***

KONTROLA ZAKŁADÓW FRYZJERSKICH, pierwsza od czasu wydania nowego zarządzenia departamentu służby zdrowia, odbędzie się w końcu bieżącego miesiąca. Kontrola sprawdzi w pierwszym rzędzie czy wszyscy pracownicy fryzjerscy zostali zbadani pod względem zdrowia przez uprawnionych lekarzy.

***

ĆWICZENIA REZERWISTÓW odbywać się będą w roku bieżącym w ciągu całej zimy, a nie tylko w okresie letnim i jesiennym. Na ćwiczenia tegoroczne powołani będą w pierwszym rzędzie ci, którzy z jakichkolwiek powodów nie odbyli ich dotąd, oraz ci, którzy należą do kompanij narciarskich.

***

KOSZTY UTRZYMANIA W ŁODZI w ciągu roku 1935 obniżyły się o 0,22 proc. Równocześnie komisja do ustalania kosztów utrzymania stwierdziła, że w obecnych warunkach koszt utrzymania czteroosobowej rodziny wynosić musi zł. 4.67 dziennie, czyli 140 złotych miesięcznie jako minimum.

***

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-miasto II urzędować będzie 28-go b. m. w lokalu wydziału wojskowego zarządu miejskiego przy ulicy Piotrkowskiej 165. Stawić się na nią winni mężczyźni rocznika 1914 i starsi, nieposiadający dotąd uregulowanego stosunku do służby wojskowej, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisarjatów policji.

Tyfus brzuszny w Łodzi

Wczoraj donieśliśmy pokrótce o wzroście zachorowań na tyfus brzuszny w Łodzi. Jak nas informują, jest to skutek pogód ostatnich dni, odwilży i spadku temperatury. Nigdy jeszcze w styczniu nie notowano tak nagłego i poważnego wzrostu zachorowań. Do szpitala miejskiego w Radogoszczu przywożą obecnie codziennie po kilku świeżych pacjentów.

W związku z tem władze sanitarne muszą podjąć szczególnie energiczną akcję. Akcja ta jednak nie wyda właściwych owoców, jeśli społeczeństwo samo nie pośpieszy z pomocą. Pamiętać zaś należy przedewszystkiem o zakazie picia surowej wody i o konieczności mycia rąk przed każdym posiłkiem.

PRZECIW DEMAGOGJI ANTYKOBIECEJ

Akcja przeciw kobietom pracującym jest praktycznie bezcelowa, logicznie niesłuszna, a społecznie-szkodliwa

Akcja, jaką od dłuższego czasu prowadzą organizacje zawodowe, a mająca na celu zwalczenie bezrobocia drogą zwolnienia z posad kobiet zamężnych i zatrudnienia na ich miejsce żywicieli rodzin, wywołała wiele wrzawy w stowarzyszeniach kobiecych, które oczywiście bronią się przeciwko tym zamierzeniom W związku z tem, odbyło się w Łodzi zebranie, zwołane przez Stowarzyszenie Samopomocy Kobiet, na które zaproszono delegatki wszystkich organizacyj kobiecych, których na terenie Łodzi jest około 20.

Zebrane zgodnie wypowiedziały się na rzecz podjęcia akcji obronnej, przeciwko zapowiadanym redukcjom kobiet zamężnych.

Akcja zwalczania bezrobocia kosztem kobiet pracujących, jest **szkodliwym** paljatywem, gdyż chodzi oczywiście tylko o urzędniczki, bo **kobiety pracujące w fabrykach, kobiety pracujące na roli, naturalnie pozostaną przy swoich warsztatach,** bo żaden przedsiębiorca, czy właściciel ziemski nie zgodzi się na zastąpienie taniej siły roboczej — droższą i bardziej wymagającą męską. Wobec tego cała akcja antykobieca sprowadzićby się miała **do usunięcia kilku tysięcy kobiet-biuralistek, które pracują również od szeregu lat, utrzymują często liczne rodziny i jeszcze przed kryzysem, zmuszone były do wyrzeczenia się roli jedynie kobiety-gospodyni domu, podejmując się, nolens volens, obowiązków żywicielki.**

Cała demagogja antykobieca jest wobec tego **praktycznie bezcelowa, logicznie niesłuszna, a moralnie szkodliwa,** bo zaciemnia sprawę bezrobocia, tworzy nowe złudzenia, nastawia bezrobotnych mężczyzn przeciwko kobietom pracującym i wytwarza **jeszcze jedną płaszczyznę zatargów i walk wewnętrznych w społeczeństwie.**

Nie przeczymy, że istotnie, są pojedyńcze wypadki zajmowania uprzywilejowanych stanowisk przez kobiety, które mogłyby być zajęte przez odpowiednio wykwalifikowane siły męskie. Ale **takie wypadki są również wśród mężczyzn, a akcja tego rodzaju sprowadza się do zaglądania sobie nawzajem do „garnka" i do rozpętywania walki wszystkich przeciwko wszystkim.**

Nagonka wobec tego, podjęta przeciwko kobietom pracującym, **pod płaszczykiem walki z bezrobociem,** winna być zwalczana nietylko w interesie kobiet pracujących, **ale i w imię moralności społecznej.**

Liczba zresztą małżeństw, która maleje z roku na rok, zmaleje bardzie jeszcze w chwili wprowadzenia ograniczeń pracy dla kobiet zamężnych: **Mężczyzna, niepewny jutra, chętniej wiąże się z kobietą samodzielną, która poda mu rękę w ciężkich chwilach życia, aniżeli z taką, która przez małżeństwo straci pracę i zarobek.** Mnożyć się będą przygodne związki, co z wielu względów nie będzie zjawiskiem dodatniem.

Wymienione powyżej argumenty są tylko częścią tych, które organizacje kobiece przygotowały dla odparcia ataku na pracę kobiet. Pozatem zamierzają one **stanąć na gruncie prawa i bronić zagwarantowanych konstytucją zdobyczy.**

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w Łodzi większe zebranie wszystkich przedstawicielek organizacyj kobiecych, poświęcone sprawie powyższej.

Kobiety, jak widzimy, postanowiły bronić swoich praw do pracy.

Nowa taryfa tramwajowa

została ustalona przez Zarząd Miasta w porozumieniu z dyrekcją KEŁ.

W dniu wczorajszym, zarząd miejski w Łodzi poraz ostatni rozpatrywał sprawę taryfy tramwajowej, biorąc pod uwagę te warunki, jakie wysunął zarząd K. E. Ł., o czem donosiliśmy szczegółowo w dniu wczorajszym. Po szczegółowem rozpatrzeniu taryfy, **zarząd miejski przyjął propozycje zarządu K. E. Ł.,** wobec czego ostateczne zmiany w taryfie tramwajowej przedstawiają się następująco:

Bilet normalny. **dwukrotny,** z prawem użycia drugiego biletu w każdym czasie bez ograniczenia, kosztować będzie 45 groszy (a więc **po 22 i pół gr. za przejazd).** Pasażerowie, którzy nie będą chcieli wykupić biletu dwukrotnego, lecz pojedyńczy, płacić będą jak dotychczas, po 25 groszy.

Bilet uczniowski przesiadkowy, który kosztował dotychczas 20 gr., **kosztować będzie 15 groszy.** Bilet uczniowski, na 12 przejazdów, w cenie zł. 1.40, który był ważny tylko w tygodniu wykupu, będzie ważny aż **do wyczerpania,** czyli przedziurkowania wszystkich przejazdów.

Bilety poranne 3-przejazdowe w cenie 45 gr., ważne będą do godz. 8.30 rano, a nie do 8.45, jak dotychczas. Tak samo bilety poranne z powrotnemi, na 6 przejazdów, które kosztują 90 gr., ważne będą do godz. 8.30, a nie 8.45.

Bilet normalny dzienny, na 10 przejazdów, który kosztował zł. 2.50, **kosztować będzie zł. 2.25.** Bilet miesięczny normalny, który kosztował zł. 22.50, kosztować będzie zł. 30. Natomiast bilet miesięczny ulgowy, kosztować będzie nadal, jak dotychczas zł. 17.50 oraz bilet kwartalny ulgowy, kosztować będzie nadal zł. 50. Podobnie wszystkie pozostałe ulgi nie są naruszone.

Nowa taryfa tramwajowa wejść ma w życie z dniem 1 lutego r. b. (i)

Napad rabunkowy w Śródmieściu

Rabusie związali służącą i splondrowali mieszkanie adwokata Goldberga

Wczoraj w godzinach popołudniowych dokonany został na mieszkanie jednego z adwokatów łódzkich zuchwały napad rabunkowy.

Adwokat Juljusz Goldberg, zamieszkały przy ul. Gdańskiej 26, gdy wrócił wczoraj do domu około godziny trzeciej już na pierwszy rzut oka stwierdził, że w mieszkaniu plondrowali złodzieje i gdy znalazł się w kuchni — **zastał leżącą na podłodze, skrępowaną i bez przytomności służącę 37-letnią Marję Matczak.**

Po krótkiej chwili na miejsce przybył lekarz pogotowia dr. Milke, który stwierdził, że Matczakówna odzyskała już przytomność. **Śladów uśpienia służącej lekarz nie ustalił.** Służąca zatrudniona była u adwokata zaledwie od pięciu tygodni.

Służąca podała następujący przebieg najścia na dom adwokata:

Krótko po godzinie 1-ej rozległ się dzwonek u drzwi wejściowych. Służąca otworzyła drzwi **dwum dostatnio ubranym młodym panom w jasnych futrach.** Jeden z nich zagadnął ją, czy jest pan. Gdy się dowiedział, że pana niema — momentalnie dopadł służącej i **próbował ją obezwładnić.** W tym samym momencie drugi z napastników **przyłożył jej wilgotną chusteczkę do nosa.** Chustka była przepojona jakimś płynem o zapachu tak odurzającym, że Matczakówna po kilku chwilach straciła przytomność. Nie zdołała już krzyknąć, ale zdążyła przyjrzeć się dokładnie obu zbirom, których rysopis podała. Co się dalej stało — tego już służąca nie wie. **Nie wie, kiedy została przeniesiona do kuchni, i kiedy, i jak ją związano.**

Poszkodowany stwierdził, że napastnicy musieli być doskonale poinformowani, gdzie były ukryte kosztowności i pieniądze. W mieszkaniu, pomimo wyłamanych zamków w szufladach, w biurku i szafach — nie panował nieład tak wielki, jakiby musieli zostawić po sobie złodzieje, gdyby zupełnie poomacku szukali łupów.

Poszkodowany stwierdził **brak niemal wszystkich przedmiotów w domu, przedstawiających większą wartość, a więc futer, biżuterji i gotówki.** Łącznie poszkodowany ocenia swe straty na około 10 tysięcy złotych.

Na miejsce zuchwałego najścia przybyli przedstawiciele władz. Energiczne dochodzenie jest w toku.

Odciął dziecku głowę

Straszna zbrodnia pod Kaliszem

Pod Kaliszem, we wsi Wrząca, wydarzył się wstrząsający wypadek. Do gospodarza Romana Pietrzykowskiego przybył krewny, chory umysłowo — zimą zwykle spokojny a latem niebezpieczny — Stanisław Szuleta.

W domu zastał Szuleta tylko swą trzyletnią siostrzenicę Marjannę Pietrzykowską. Szaleniec zupełnie nieoczekiwanie **schwycił duży nóż kuchenny i, nim nadbiegła na przeraźliwe krzyki dziecka matka — odciął maleństwu głowę.**

Skrępowanego w ataku furji szaleńca przewieziono do zakładu w Warcie.

Pełna tabela wygranych

14 dnia ciągnienia IV-ej klasy 34 loterji państwowej

W 14-ym dniu ciągnienia loterji główne wygrane padły na następujące numery:

1,000,000 zł. — 44794.
50,000 zł. — 49428, 194122.
30,000 zł. — 182808.
20,000 zł. — 40837.
10,000 zł. — 12856, 89464. 102843, 189917.
5,000 zł. — 194290.
2,000 zł. — 87417, 117697. 120422 125773, 137094, 165203, 169522.
1,000 zł. — 3063, 4074. 7218, 9808, 11961, 26905, 28691, 28750. 34569. 38808, 40074, 40772, 41326, 43189, 43184. 49741, 51247, 51272, 57199, 58291, 62943. 65987, 70009, 73930, 78918, 79506, 85199. 87099, 88745, 95371, 97827, 98888, 98020. 101373 103544 104095, 111271, 119590. 122983, 123770, 125879, 126467, 134048. 137513, 138274, 140051, 143026, 151641. 154481, 165711, 166540, 171055, 171159. 174617, 180931, 184571, 185753, 189930. 190904, 93214.

Po 200 zł.

282 376 446 68 644 889 969 1201 34 317 34 52 732 817 907 90 2159 82 296 304 48 516 710 91 810 16 78 953 80 90 3027 126 62 65 66 322 458 798 4347 449 63 518 600 53 733 79 94 825 43 66 72 921 5025 117 46 200 349 457 97 578 770 865 940 48 72 6043 174 248 78 315 27 91 595 639 65 774 901 51 67 7031 53 152 272 307 602 787 88 806 953 8097 117 24 36 91 297 368 427 44 84 536 59 64 81 609 81 83 728 823 65 936 63 9039 62 104 12 210 304 490 665 814 910 56.

10047 187 219 85 517 59 70 686 740 83 969 11043 71 105 10 58 212 409 22 25 538 623 25 63 765 821 26 45 63 12047 52 84 116 50 337 417 98 561 92 94 614 75 702 95 830 64 955 13077 188 248 318 85 584 647 758 96 805 995 14072 359 77 403 538 67 622 23 749 810 58 86 936 15068 171 73 86 99 430 551 85 674 739 65 882 979 16160 95 422 79 760 907 46 17129 394 96 460 504 45 644 85 887 70 75 919 18112 119 29 61 96 270 412 507 72 86 698 737 39 54 93 801 965 19042 112 36 63 76 292 401 59 512 64 613 92 807 76 916.

20052 239 341 55 648 754 860 924 27 21172 300 9 34 411 528 758 959 22080 303 64 560 618 69 23033 334 468 566 666 92 780 65 93 920 24001 600 892 950 83 25020 87 161 401 720 871 26043 108 222 76 345 652 746 67 865 27143 44 68 277 447 591 748 64 927 28217 84 363 90 570 627 84 985 29085 118 347 412 31 79 648 731 60.

30128 256 92 342 53 431 85 512 20 37 750 98 512 924 31033 56 96 240 84 358 434 37 653 82 930 62 66 32025 72 38 128 290 330 418 839 835 60 78 80 85 932 52 33298 468 666 766 884 980 34301 23 25 96 464 764 854 35009 19 46 93 175 205 330 589 706 27 41 802 926 80 36004 39 54 129 69 80 56 339 441 52 522 678 844 932 41 62 37031 59 68 448 87 91 574 85 616 48 74 803 7 61 953 90 38046 118 553 603 37 88 918 66 70 76 39001 113 82 383 458 502 704 18 33 866 90 914 26

40011 114 37 255 96 320 37 52 481 720 26 805 921 41023 74 112 383 508 708 899 42145 76 245 344 417 551 52 645 713 920 43172 203 21 432 38 42 522 728 813 72 917 44106 70 392 527 73 646 711 901 45312 506 90 685 99 833 78 948 65 46030 127 276 411 831 944 75 93 47132 44 265 72 436 47 85 628 860 966 48030 163 385 447 510 31 39 44 678 707 84 906 49029 497 578 612 773 815 19 917 79

50098 404 58 560 750 55 850 967 51076 111 25 263 314 463 516 703 92 860 998 52018 46 89 137 42 276 328 502 625 740 69 96 925 96 53014 88 123 39 204 470 83 535 613 84 863 901 31 54018 20 136 87 209 20 41 381 417 562 77 708 55052 198 221 31 65 313 503 66 601 41 17 718 56104 203 32 361 435 552 90 641 57 87 798 874 83 57042 60 188 205 35 63 439 46 748 820 42 946 58041 172 78 85 49 715 800 8 982 59259 86 9 362 815 920 75.

60020 60 216 70 336 85 6 91 502 601 760 97 818 61068 86 105 68 332 49 529 64 35 93 871 6 950 79 62128 98 407 50 531 612 711 12 66 896 63003 207 96 588 758 64028 73 158 256 409 24 99 521 659 740 826 914 68 65078 90 136 413 17 47 507 641 61 754 862 66163 396 667 756 914 78 67065 139 218 52 305 813 31 68137 234 73 96 319 464 521 76 84 682 766 93 992 69054 353 417 82 738 839 961.

70132 91 269 354 417 88 546 91 680 717 82 8 952 59 71041 157 82 202 426 509 89 642 738 850 998 72029 46 64 97 115 474 528 87 689 91 93 766 900 79 73110 43 235 316 518 710 935 74146 440 513 646 735 834 962 85 75019 338 488 571 86 603 757 807 87 938 76147 214 37 612 954 77102 616 751 60 844 99 996 78068 177 86 356 402 544 707 821 9064 314 421 564 797 850.

80104 24 32 220 342 401 22 514 55 89 605 21 734 810 976 81060 154 348 63 449 533 4 59 635 760 842 973 82029 189 98 366 97 456 589 606 9 795 847 907 83033 88 110 12 203 404 592 634 769 920 43 89 84136 267 711 867 935 50 89 85039 251 6 97 474 583 938 703 800 998 86405 619 742 87055 138 95 376 97 448 535 51 622 770 898 88418 69 48 629 821 50 931 89065 199 495 612 775 827 901 38 86

90209 27 78 89 91 305 647 978 91031 60 374 454 88 878 917 22 87 92054 251 9 368 70 81 9 422 558 671 88 838 971 93159 242 71 505 747 800 11 947 49 94240 339 67 84 471 602 734 70 862 971 95093 235 331 476 516 32 75 80 747 929 96194 292 358 588 619 48 80 750 87 814 32 947 97119 296 319 407 644 93 703 961 98068 103 33 8 240 455 620 836 54 935 99147 95 586 643 717 52 68 100080 251 301 97 617 912 97.

101011 63 87 191 356 404 503 819 88 918 47 60 102058 83 122 273 312 45 465 977 84 103163 97 317 35 65 8 501 634 81 794 965 104125 59 236 324 625 62 789 105013 166 90 246 314 424 72 519 606 851 98 928 106059 130 218 311 417 34 77 93 9 594 634 720 62 841 107041 69 321 483 555 686 787 841 108032 6 158 317 414 500 86 616 794 959 109249 424 59 602 6 95 700 54 878 955.

110119 354 431 688 767 93 835 77 906 111031 134 51 208 628 916 28 112075 94 105 225 91 307 73 82 509 613 799 113063 97 99 100 61 369 78 577 822 33 67 73 985 114085 132 310 82 79 85 527 630 742 80 115000 08 73 81 106 8 65 55 210 88 97 324 88 403 27 85 503 634 47 826 974 116017 99 114 87 232 363 536 69 607 40 747 70 94 813 943 82 88 99 117160 359 570 643 71 118121 285 94 450 606 713 30 935 119077 126 85 270 321 75 407 13 524 26 74 600 93.

120020 141 395 455 93 549 121090 106 74 394 415 79 553 624 778 854 66 71 91 122072 357 467 76 515 717 868 967 123004 05 140 46 56 60 92 244 304 7 486 99 551 82 655 85 896 940 75 92 124123 45 98 442 519 708 981 125197 239 41 340 50 839 92 908 64 126158 253 94 300 89 710 81 89 896 127114 72 255 74 538 47 610 20 735 868 954 57 128012 89 200 459 513 617 29 718 93 99 833 87 966 81 129152 54 71 249 356 459 618 705 873.

130024 26 110 242 388 469 639 61 714 803 15 34 985 131045 91 93 156 62 220 352 631 782 963 132121 67 228 301 10 424 503 695 702 133034 141 233 306 78 568 89 641 79 134055 152 81 222 94 315 637 75 871 135125 285 468 737 49 901 53 136072 78 93 199 243 358 614 95 786 820 49 992 137001 45 105 21 27 210 305 408 96 596 643 811 977 138039 162 214 86 435 68 550 654 829 41 64 83 94 907 139109 16 54 87 285 337 39 48 407 27 74 91 558 574 56 894.

140158 101 62 71 208 580 81 794 819 141013 58 175 78 258 384 498 574 675 820 921 85 142062 129 72 293 384 570 86 854 928 51 96 143000 41 153 69 265 66 369 426 54 571 83 714 39 815 38 78 946 144074 168 220 39 99 446 553 998 145040 63 262 64 339 413 34 518 615 724 808 10 902 45 146000 24 40 225 324 439 529 638 714 82 84 878 997 147009 122 202 308 495 721 863 901 16 29 34 148103 76 270 314 410 650 784 961 69 93 149090 102 217 301 454 532 659 83 96 705 883 942 50

150027 171 293 364 98 479 94 633 91 752 66 151039 46 89 137 306 92 406 41 51 527 852 67 933 49 89 152152 226 498 539 54 69 673 720 42 991 153000 37 108 47 83 292 403 11 47 584 87 648 810 154041 71 111 30 290 414 93 592 630 35 722 24 923 155355 71 92 408 95 501 650 97 700 66 813 90 963 156003 85 91 127 61 238 406 567 93 647 81 709 815 71 157073 81 130 95 205 334 429 164 83 654 807 15 938 158140 214 323 407 36 68 77 93 500 606 46 859 902 03 159711 946

160537 612 33 54 710 842 924 161017 80 191 269 70 316 469 511 606 93 732 810 162042 119 92 215 447 556 89 632 37 163158 261 306 15 37 545 53 616 29 128 164441 64 642 56 712 879 954.

165048 56 125 35 212 66 86 518 66 767 99 166184 284 514 617 74 716 19 826 52 951 167045 342 539 669 811 969 168388 709 23 76 80 835 169028 164 91 567 725 904 14.

170178 309 56 63 620 30 717 995 171058 107 86 204 1 3 541 683 730 73 89 849 80 934 91 172007 167 93 278 352 443 584 889 925 173017 122 66 91 354 442 622 25 92 707 858 82 174047 267 514 75 85 645 70 770 993 175083 93 283 686 37 722 856 43 909 176129 278 339 477 516 57 616 89 736 800 941 4 177053 65 215 301 787 178071 120 293 367 428 706 20 861 87 179026 111 20 260 357 497 617 77 81 973 91

180123 30 43 216 46 300 48 616 778 181073 177 245 362 585 793 884 925 85 182131 241 347 56 715 865 183023 43 287 392 5 653 797 982 184003 70 228 360 449 55 63 6 513 666 73 837 78 950 185094 113 16 74 228 348 54 82 495 54 82 495 668 77 779 914 186111 27 31 58 315 424 520 897 938.

187018 80 170 464 546 81 679 751 891 906 92 188171 87 90 251 67 486 520 625 45 189072 213 418 527 602 32 868 925.

190232 371 427 662 721 832 904 191048 91 358 496 629 94 8 740 906 192098 307 410 562 87 98 689 738 826 956 60 193131 44 202 36 392 403 606 714 40 828 77 194120 66 513 47 96 624 64 891 902.

WYGRANE DODATKOWE PO 500 ZŁ.

83 107 23 406 829 1390 598 724 805 47 2802 33 905 10 3101 79 452 529 55 802 06 961 4089 162 201 32 65 345 86 667 717 20 824 5079 334 415 708 14 81 6394 465 7097 188 510 654 79 926 8040 147 93 320 769 941 9164 335 479 680

10073 95 407 787 844 47 11018 33 182 350 57 799 12023 450 786 92 967 13272 373 467 513 27 47 58 702 16 811 931 14031 67 80 315 446 574 15047 38 200 27 330 74 511 65 83 676 90 16083 614 743 936 71 17538 716 893 95 18382 408 92 535 662 747 19320 951

20081 105 599 602 741 814 916 21025 35 71 249 98 351 85 498 565 675 704 827 974 22014 21 78 161 282 336 43 53 435 687 890 950 23095 251 63 499 502 05 07 669 842 45 49 903 24179 237 56 430 676 922 25052 26018 807 927 27099 481 619 880 28134 60 339 629 29001 62 409 91 529 632

30254 751 948 75 31452 68 547 971 32562 87 647 89 33300 437 866 940 34139 511 24 93 654 764 68 816 97 974 91 35342 59 900 36181 303 437 597 688 37261 83 346 80 91 451 77 550 652 775 900 38329 434 39123 217 458 609 29 703 809 14

40661 821 41323 402 07 13 48 725 80 42103 280 714 63 898 952 62 43481 595 778 817 57 44229 538 647 869 985 45091 127 80 320 60 466 77 82 649 720 976 46173 509 12 679 47135 59 317 449 573 98 850 949 48094 142 383 484 621 49249 901

50513 615 27 866 51217 416 28 39 71 52232 445 56 80 663 88 719 825 53071 107 29 223 344 539 40 695 831 913 69 54320 574 809 13 96 55334 40 671 880 56068 89 105 291 329 636 59 961 57028 202 328 486 545 742 903 58023 69 211 96 361 686 835 59143 52 252 724

60639 62 721 73 61071 214 57 91 329 30 75 499 598 807 905 80 62032 173 372 406 30 84 628 707 21 35 73 874 63229 64074 402 21 80 508 636 61 768 960 65108 44 531 675 66063 189 512 82 792 844 91 67035 301 64 72 472 883 909 68033 41 60 70 308 502 731 72 805 986 69177 467 525 609 777 870 977

70292 310 414 75 872 82 932 71312 76 701 03 805 34 72146 725 76 850 918 68 73042 118 28 246 47 59 551 74065 107 17 407 709 22 881 961 89 75034 173 412 70 622 74 770 929 82 76065 146 470 93 774 77017 77 100 07 315 418 47 538 716 30 55 821 914 87 78023 24 484 504 716 807 79006 285 510 684 876 957.

80489 626 34 809 979 81062 428 30 514 94 636 880 82162 565 815 83104 603 40 719 61 84012 283 378 453 75 98 521 76 672 970 85087 247 592 652 730 86041 72 482 701 864 954 58 87022 387 742 88241 315 428 516 29 52 89 871 89096 151 282.

90145 297 653 850 91525 665 743 92009 98 213 93 337 91 646 834 970 93129 568 802 94192 213 34 354 426 653 887 993 95255 352 487 508 21 716 820 44 901 96317 32 721 826 97014 69 160 216 332 469 745 46 98154 94 355 403 99114 68 487 943.

100088 207 09 29 338 764 101140 493 875 993 102195 246 400 861 103526 626 104327 80 452 832 908 105070 396 512 683 767 958 106096 178 875 107088 163 461 521 50 777 922 43 108013 163 398 579 732 933 67 72 109465 581 644 922 94 110221 307 34 73 642 706 884 111218 66 446 521 64 777 878 945 112195 223 27 68 337 459 95 966 79 113312 474 643 718 943 114003 22 83 165 83 348 417 772 79 115040 65 231 32 464 84 507 07 26 38 40 47 116034 763 834 117044 341 439 68 689 991 118158 358 772 907 119017 334 91 511 15 35 42 93 781.

120050 63 265 541 618 57 69 121761 806 93 910 122136 237 507 971 123259 62 99 432 851 77 124231 69 415 22 585 704 814 48 901 125069 275 762 868 923 126073 207 510 26 30 759 866 76 127208 369 526 732 44 128306 129050 196 329 433 696.

130173 280 425 66 613 772 835 940 131013 105 373 459 617 42 789 997 132070 126 39 731 881 978 133048 199 371 504 657 736 863 73 954 134035 147 210 34 56 95 447 135123 451 515 860 917 136006 33 147 375 581 842 964 137023 56 293 426 572 671 731 88 809 69 975 138105 57 256 61 412 527 41 762 887 957 64 139053 147 67 224 656.

140102 65 84 411 26 589 687 717 141112 17 549 762 142315 16 64 475 593 701 40 45 97 143216 383 523 663 725 814 144013 106 27 72 264 379 438 692 887 145120 90 146084 184 87 644 748 936 147009 49 446 52 613 968 148012 60 62 92 262 393 643 76 790 149252 500 828 912.

150087 283 538 627 764 151063 140 83 226 703 93 865 75 911 77 152330 79 495 746 902 26 153032 62 99 221 364 472 730 154024 135 405 624 885 952 76 155188 290 338 508 99 610 754 857 978 156106 517 901 19 157146 933 158428 34 863 78 966 159005 59 319 877 935.

160279 399 404 682 726 161202 324 777 825 162056 132 66 265 345 529 48 163009 76 87 245 361 577 601 819 997 164623 802 951 165007 74 454 894 980 166142 563 79 624 793 167013 161 465 722 937 168236 79 638 49 765 169050 16 313 454 87 629

170178 243 501 615 842 972 171325 528 66 749 62 887 172106 32 421 82 95 712 173086 370 581 98 662 728 40 174109 509 157124 243 631 724 850 961 71 176465 520 639 60 752 892 177674 970 178273 434 529 692 179225 600 79 722 863

180082 90 758 828 967 181005 82 387 821 58 933 182051 110 34 52 716 70 85 904 183071 77 343 615 871 184192 202 445 568 762 80 185203 52 352 87 510 85 87 665 710 48 59 186164 565 78 613 31 777 858 82 187011 233 300 88 427 742 960 188157 881 189027 80 579 248 75 606 703

190296 578 850 191231 588 803 192257 62 402 39 523 655 822 29 75 907 193005 221 459 78 93 523 59 844 934 194224 763 946 55

WYGRANE DODATKOWE PO 2.500 ZŁ.

186 399 588 808 92 1128 453 638 2458 4421 5719 7907 9515

10476 612 11187 780 986 12628 13076 751 14420 98 539 627 15046 163 392 16162 17029 18101 438

20548 637 21735 84 900 22765 23819 24359 842 25070 378 700 26075 150 334 27015 75 526 28286 442 700 29241

32120 33195 508 34870 35978 36914 80 38702 39475 571 780 40731 41266 523 47 42327 608 43029 853 44093 438 885 45519 602 46613 91 47433 63 48627 49654

50346 469 535 762 51819 52063 248 578 671 794 53170 54085 55134 609 56720 57352 66 715 58489 703 801 963 59093 907

60057 791 851 61202 753 62582 942 63116 422 78 773 870 64178 781 65301 607 68071 133

70011 30 287 487 71595 72790 957 73151 74462 913 76717 78629 79050 923

80398 448 844 68 81166 82082 132 84209 352 85049 539 683 86140 309 708 87239 494 88018 360 583 89425 648

90374 91136 566 92629 93613 952 95037 232 600 773 878 965 82 96284 398 607 34 58 97079 415 774 840 98105 349 99255 408 725

100992 101230 102138 319 456 644 103684 104338 105216 107081 675 108689 851 109017 134 620 110128 111120 818 112258 952 113701 70 956 114556 718 115387 859 902 116239 117090 554 68 832 118009 166 515 631 119509 611

120569 121499 122211 123755 124568 847 125110 598 126326 980 127445 128598.

130352 635 132144 450 809 995 133867 134338 868 934 95 135530 44 617 841 136376 746 137017 317 505 75 829 138480 794 892 139400 569 740

140221 521 141819 142148 451 143474 144139 50 276 936 145012 124 372 497 146014 147503 148159 605 94 851 61

150127 461 151111 623 30 92 726 39 918 152038 153008 235 532 828 154097 173 500 616 155014 199 440 156027 63 98 890 157332 527 88 158301 932 159485 594 635.

160313 56 519 37 753 161503 763 925 162097 163129 49 381 675 787 164421 512 642 855 996 165219 166669 167688 168195 664 838 969 169105 613

170570 171192 310 91 468 705 172252 660 174397 175688 176640 177076 832 900 178248 756 803 179110 42

180567 183186 520 79 935 184059 186188 301 63 688 704 187183 460 745 188048 433 189352

190190 228 846 981 191273 192156 218 378 421 672 194869

Postulaty łódzkiego świata pracy

Robotnicy i pracownicy domagają się: 6-godzinnego dnia pracy, energicznej walki z bezrobociem, surowych kar za nieprzestrzeganie ustaw socjalnych i utworzenia izby pracy z siedzibą w Łodzi

Wczoraj o godz. 10 rano rozpoczęła się w inspektoracie pracy, pod przewodnictwem insp. inż. Wyrzykowskiego wielka konferencja z udziałem przedstawicieli wszystkich związków zawodowych robotniczych i pracowniczych, działających na terenie Łodzi. Konferencja trwała przeszło cztery godziny i doprowadziła do zebrania olbrzymiego materjału informacyjnego.

Kolejno przedstawiciele okręgowej komisji klasowych związków zawodowych, „Praca“, ZZZ., ChZZ., ZZP. i Unji związków pracowników umysłowych referowali **sytuację, stosunki i płace w poszczególnych fabrykach i przedsiębiorstwach.** Nie będziemy przytaczali szczegółów, stwierdzimy tylko, że wszystkie skargi obracały się dokoła nieprzestrzegania ustaw socjalnych, niepunktualnego **wypłacania zarobków, obniżania zarobków i t. d.** Interesujące są natomiast postulaty, jakie wysunęły poszczególne organizacje, celem zakomunikowania ich komisji międzyministerjalnej.

Jak już wspomnieliśmy, komisja międzyministerjalna powołana została w celu unormowania szeregu spraw na rynku pracy. Po otrzymaniu przez nią materjałów, dotyczących wszystkich ośrodków pracy, spodziewać się należy wydania nowych rozporządzeń przez władze centralne. Z tych właśnie względów postulaty, wysunięte na wczorajszej konferencji, a starannie zaprotokułowane przez inspekcję pracy, mają wielkie znaczenie.

Jako pierwsi przemawiali przedewszystkiem przedstawiciele związków klasowych, którzy wysunęli następujące żądania:

1) **Wprowadzenia 6-gdozinnego dnia pracy celem złagodzenia klęski bezrobocia we wszystkich przedsiębiorstwach, 2) wprowadzenia szczególnie surowych kar za niehonorowanie ustaw socjalnych, 3) znowelizowania ustawy o urlopach w tym sensie, aby robotnicy fizyczni dorośli korzystali z 8 i 15-dniowych urlopów, a młodociani — z 14 dniowych urlopów, 4) znowelizowania ustawy o zasiłkach dla bezrobotnych, 5) znowelizowania ustawy scaleniowej w ubezpieczalniach społecznych i wprowadzenia** samorządu do ubezpieczalni społecznych, **6) znowelizowania ustawy przemysłowej w tym kierunku, by nie można było wykupywać patentów dla fikcyjnych przedsiębiorstw** (chodzi o zdarzające się często wypadki wydzierżawiania krosien dla uniknięcia płacenia świadczeń socjalnych za robotników), **7) stworzenia specjalnego funduszu zapomogowego dla bezrobotnych, nie otrzymujących zasiłków ustawowych, 8) ustanowienia stałej pomocy lekarskiej dla bezrobotnych. 9) przy opracowywaniu ustawy o izbach pracy przyjęcie jako zasady, że będzie powołana tylko jedna, centralna izba pracy na całą Polskę.**

Skolei zabrali głos przedstawiciele związków zawodowych pracowników umysłowych, którzy wysunęli żądanie złagodzenia bezrobocia wśród pracowników umysłowych. Da się to osiągnąć, ich zdaniem, przedewszystkiem przez **redukcję emerytów, zarabiających powyżej 300 zł. miesięcznie, mężatek dobrze sytuowanych materjalnie i t. d.**

Drugim postulatem było, **aby przy organizacji izb pracy, Łódź nie została pod żadnym pozorem przyłączona do Warszawy**, a jeśli już ma powstać jedna izba warszawsko - łódzka, **by siedziba jej była Łódź,** jako miasto o przeważającej liczbie pracowników umysłowych i fizycznych. Trzeci postulat mówił o wydaniu zakazu, na okres kryzysu, przeprowadzania redukcyj personalnych we wszystkich przedsiębiorstwach w Polsce.

Chrześcijańskie związki zawodowe wysunęły następujące projekty. **1) wprowadzenia specjalnie częstych kontroli przedsiębiorstw przemysłowych, 2) uchwalenia ustawy o umowach zbiorowych, gdyż dotychczas niema przymusu, nakazującego firmom i przedsiębiorstwom zawierania takich umów, 3) zapewnienia niekaralności i nieusuwalności z pracy tym robotnikom, którzy składają w inspekcji pracy meldunki o anormalnych stosunkach w przedsiębiorstwie, jak łamaniu ustaw, niehonorowaniu umów zbiorowych, obniżaniu zarobków i t. d., 4) powiększenia etatów inspektorów pracy, 5) znowelizowania ustawy o zasiłkach w tym kierunku, by robotnicy przemysłowi nabywali prawa do zasiłków ustawowych po przepracowaniu 20 tygodni.**

Przedstawiciele związku „Praca“, podtrzymując postulaty, wysunięte już przez inne związki, ze swej strony dodali: **1) Dopóki możliwa będzie akcja o wprowadzenie 6-godzinnego dnia pracy, należy dbać o to, by przestrzegany był wszędzie 8-godzinny dzień pracy.**

W tym kierunku winny być wydane specjalne ostre zarządzenia i rygory w stosunku do pracodawców, **2) zwiększenia bezpieczeństwa pracy w przedsiębiorstwach przemysłowych, 3) zapewniania ochrony delegatom fabrycznym, 4) utworzenie jednej tylko izby pracy w Polsce, z siedzibą w Łodzi, jako największym w Polsce ośrodku przemysłowym.**

Wreszcie przedstawiciele ZZZ. domagali się, aby: 1) przy stworzeniu jednej izby pracy w Polsce, utworzona została **ekspozytura jej w Łodzi,** 2) aby władze skarbowe nie umarzały zaległych podatków, należnych od wielkiego i średniego przemysłu i ziemiaństwa, lecz ściągnęły je z całą bezwzględnością, przyczem kwoty te przeznaczone mają być **na zatrudnienie bezrobotnych.** Zaległości podatkowe mogą być umorzone tylko drobnym rzemieślnikom, drobnym kupcom i drobnym rolnikom.

Na tem konferencja została zakończona. W końcu bieżącego tygodnia odbędzie się w urzędzie wojewódzkim **posiedzenie z udziałem naczelnika wydziału opieki społecznej, na którem przedyskutowane zostaną postulaty łódzkiego świata pracy, poczem cały materjał przesłany zostanie do Warszawy.** (i)

W poszukiwaniu „Wolnej Ziemi“

Nowa organizacja powstała w Londynie.—Dr. Kruk o celach Ligi

Wczoraj w lokalu Humanitarnego Stowarzyszenia Montefiore Bnej-Brith odbyła się konferencja prasowa dotycząca nowo-powstałego ruchu p. n. „Wolna Ziemia“.

Ruch „Wolnej Ziemi“ dąży do uzyskania niezaludnionego lub słabo zaludnionego terytorjum, które mogłoby być skolonizowane przez masy żydowskie, zmuszone do emigracji. Ruch „Wolnej Ziemi“ nie stanowi konkurencji dla sjonizmu. Aktualność tego ruchu uwypukla między innymi obecna misja ministra Herberta Samuela, który udaje się do Ameryki, celem zebrania trzech miljonów funtów sterlingów na cele kolonizacyjne niemieckich żydów.

Obszerny referat na temat celów i zadań nowej organizacji wygłosił **dr. Kruk**, znany literat i działacz społeczny.

— Nowo - założona międzynarodowa Liga „Wolnej Ziemi“ dąży do połączenia ruchu uchodźców z ruchem kolonizacyjnym i w tym celu pragnie skierować go na wolne terytorjum.

Terytorjum takie uzyskać można, świat cały stoi przed nowem ogólnem zagadnieniem zaludnienia wolnych krajów zamorskich. Jest to jedno z najpoważniejszych zagadnień światowej polityki gospodarczej.

W Londynie powstał Komitet „Freeland“ w skład którego wchodza najwybitniejsi przedstawiciele Izby Gmin i Izby Lordów, wszystkich partji (liberalnej, robotniczej, konserwatywnej) słynni literaci i przedstawiciele kościołów.

Liga „Wolnej Ziemi“ nie jest ruchem politycznym, obejmuje ona wszystkich ludzi postępowych, ludzi dobrej woli, którzy tworzą wspólny front walki o lepsze i sprawiedliwe jutro. Liga wydaje pisma w wielu językach. Redaktorem niemieckiego „Freiland“ jest słynny literat dr. Alfred Doeblin (były przewodniczący Pruskiej Akademji Literatury), a wydania francuskiego słynny krytyk francuski Andres Spire. Również w Łodzi powstał ostatnio Komitet, w skład którego wchodzi szereg wybitnych przedstawicieli inteligencji i wolnych zawodów.

NOCNY DYŻUR APTEK.

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Sukc. M. Kasperkiewicza — Zgierska 54, Sukc. J. Sitkiewicza — Kopernika 26, J. Zundelewicza — Piotrkowska 25, S. Bojarski i W. Szat — ul. Przejazd 19, M. Lipiec — Piotrkowska 193, A. Rychter i B. Łoboda (11-go Listopada 86).

Łódź w powstaniu styczniowem

Na marginesie 73-ej rocznicy powstania

W dniu 22 stycznia roku bież. mija 73 lata **od momentu wybuchu powstania styczniowego.** Miasto nasze w powstaniu tem brało udział jak na ówczesne stosunki poważny, tembardziej, gdy się zważy, że miasto nasze liczyło wówczas około 30 tysięcy ludności w tem około 40 proc. Polaków a do powstania dało 800 ochotników.

Liczne istnieją pamiątki, rozsiane zarówno w samej Łodzi jak i w okolicy. W pierwszym rzędzie wymienić należy pomniki ś.p. Marji Piotrowiczowej na Starym Cmentarzu Kat. w Łodzi, kilkanaście mogił powstańców na tymże cmentarzu oraz pomniki, jakie na pobojowiskach pod Sędziejowicami i Dobrą wystawiła ludność okoliczna bohaterom powstania, poległym w czasie dwuch poważniejszych bitew pod Łodzią.

Udział Łodzi w powstaniu posiada swego historyka Ludwika Waszkiewicza, kierownika Archiwum miejskiego w Łodzi. P. Waszkiewicz pracuje nad poważnem dziełem, mającem zobrazować przebieg powstania na terenie środkowej Kongresówki.

***

Powstanie styczniowe zastało nasze miasto bezpośrednio po wstrząsie, jakiem niewątpliwie była dlań pierwsza tak zwana rebelja tkaczy ręcznych, wymierzona przeciwko mechanizacji przemysłu. Wieść o powstaniu, jaka dotarła do Łodzi, powiększyła tylko panujące jeszcze zdenerwowanie, pozostałe po buncie tkaczy. **Niemniej jednak wywołała ona wiele zapału i entuzjazmu.** Zaczęli do oddziałów powstańczych napływać liczni ochotnicy, których źródła historyczne obliczają wreszcie na 800. Ekwipunek był marny, uzbrojenie takoż, ale mimo to łodzianie stoczyli w okolicach Łodzi kilka potyczek, wzięli oni również udział w partjach powstańczych, które rozegrały z Moskalami w okolicach Łodzi dwie większe bitwy: pod Sędziejowicami w Łaskiem i pod Wsią Dobra w powiecie brzezińskim (okolica Strykowa).

Naszych nad Dobrą paść miało 63, Moskali 40, byli panodto liczni ranni, których przywieziono do Łodzi i umieszczono w sali tańca Fischera przy ul. Średniej (dziś Pomorska).

Ten partjotyzm elementu polskiego w one czasy przewagi niemieckiej w mieście, w którem Niemcy stanowili większość mieszkańców (około 50 proc. Niemców, 40 proc. Polaków i 10 proc. Żydów) zasługuje na podkreślenie specjalnie. Owe 800 ochotników to wtedy znaczyło bardzo wiele, jeśli chodzi o zaznaczenie samowiedzy narodowej i poczucia obywatelskiego i patrjotycznego nastawienia ludności polskiej.

Wśród zabitych pod wsią Dobra i pod Sędziejowicami znajdowało się kilku powstańców pochodzenia żydowskiego. M. in. **Wolf Jakub,** tkacz lat 21 i **Reicher Izaak,** wyrobnik, lat 22.

W walkach, stoczonych przez oddziały powstańcze pod wsią Dobra, Dobieszkowem, Skoszewami i Strykowem zginęło śmiercią walecznych zgórą stu polskich żołnierzy — niewątpliwie łodzian.

Wielu łodzian służyło w innych dalszych oddziałach, w łęczyckiem i na Kujawach i tam daniną z krwi pieczętowało partjotyczny udział rosnącego miasta pracy polskiej w odruchu wolnościowym całego narodu. Wzmianki o łodzianach znajdujemy w historji oddziału partyzanckiego rotmistrza Parczewskiego, kapitana Jabłońskiego, podpułkownika Michała Zielińskiego, naczelnika Orłowskiego i in.

Miasto nasze posiada wśród swych mieszkańców jednego jeszcze, jedynego naocznego świadka bezpośredniego tych zmagań — ppor. weterana Hardego. Inni powymierali już, przedostatni uczestnik powstania umarł w roku ubiegłym był nim ś.p. Swarzeński, ojciec znanego na tutejszym gruncie niepodległościowca i działacza peowiackiego dziś pułkownika dypl. Rydalika — Swarzeńskiego i teść znanej w Łodzi rodziny Gierbichów i Idzikowskich.

Wszyscy zmarli w naszem mieście **weterani pochowani są w oddzielnych mogiłach na Starym Cmentarzu w jednej z głównych alei po lewej stronie miejsca spoczynku zmarłych.** Wszystkie groby powstańców utrzymywane są bardzo czysto i schludnie: opiekuje się niemi Zarząd miejski. Jest tych mogił trzydzieści kilka: przy okazji mała uwaga pod adresem opiekunów — warto byłoby groby obmurować i pomyśleć o postawieniu na grobach niewielkiego choćby pomnika z odpowiednim napisem.

Kilku zabitych w bojach pod Dobrą powstańców leży po prawej stronie cmentarza.

***

Powracając do samej sprawy wrażenia, jakie w Łodzi wywołało proklamowanie powstania — nadmienić należy, że Moskale dużą bardzo wagę przywiązywali do znaczenia naszego miasta dla powstańców. Otoczyli je też szczególną „opieką“, aby nie dopuścić do zajęcia miasta przez oddziały powstańcze. Wydane w tym celu specjalne instrukcje. M. in. na sygnał alarmowy rosyjski ludność miała polecone chowanie się po domach, zamykanie okien i t.d. Roztoczono także specjalną uwagę nad przyjezdnymi, obostrzono przepisy o ruchu przybyszów w Łodzi. Mimo tych ostrożności Łódź dała 800 ochotników, do powstania.

Liczba osób, — łodzian zesłanych po wygaśnięciu powstania na Sybir, wynosiła, według oficjalnych źródeł rosyjskich — 42. Czy można wierzyć jednak oficjalnym danym moskiewskim? Liczba zesłańców łódzkich, wywiezionych w pustynne i mroźne tajgi syberyjskie — była napewno większa.

Lat 73 minęło od tych chwil. — Łódź czci pamięć tych cichych bohaterów, z myślą o chlubnej przeszłości zdobywa lepsze Jutro powiększając gospodarstwo narodowe i potęgę wolnej Ojczyzny.

Jan Wojtyński.

Z muzyki

Koncert Marji Maksakowej

Po występie znakomitej śpiewaczki koloraturowej Barsowej, zaprezentowała się publiczności naszej druga skolei artystka opery moskiewskiej, p. Marja Maksakowa.

Mezzo-sopranowy głos p. Maksakowej o ciemnej zgęszczonej barwie altowej, nastręcza z natury swej znaczne trudności w sensie opanowania technicznego. Specyficzna struktura głosu ciężarem swym opiera się woli śpiewaczki, z trudem naginając się do zmiany odcieni i dynamiki.

To niedostateczne opanowanie materjału głosowego i środków techniki wokalnej hamuje ekspresję artystyczną p. Maksakowej i chwilami zaciemnia fakturę utworu muzycznego. Wysoce muzykalna i inteligentna śpiewaczka trafnie ocenia treść kompozycji i przy zgodnym współudziale intelektu i uczucia, dociera do najgłębszych akcentów wyrazu artystycznego.

Lecz intencje te zawodzą ustawicznie, napotykając na bezwładny opór głosu, pozbawionego naturalnej giętkości. Braki te występują głównie w produkcji lirycznej, wymagającej w pierwszym rzędzie łatwej i niewymuszonej emisji głosu oraz doskonałej techniki oddechowej. Subtelna fraza liryczna nie znosi najmniejszego wysiłku fizycznego, który załamuje prostotę jej linji i płoszy wrażenie estetyczne.

Natomiast wyraz dramatyczny nie podlega tak surowej dyscyplinie wokalnej i potrafi ukryć niejedną usterkę głosową w swym patosie dynamicznym. Dlatego też rodzaj talentu p. Maksakowej predysponuje ją raczej do sztuki operowo-dramatycznej, tembardziej, iż pewne cechy charakterystyczne artystki świadczą o jej uzdolnieniu scenicznem.

Z pośród wykonanych utworów na szczególne wyróżnienie zasługuje świetnie odśpiewana arja z „Damy Pikowej" Czajkowskiego oraz piękny motyw z etiudy e-dur Chopina.

Towarzyszył artystce na fortepianie p. W. Makarow, który opanował sztukę akompanjamentu ponad wszelkie pochwały.

R. W.

Ze świata filmu

W wytwórniach filmowych Tirrenia, w pobliżu Livorna, kierowanych przez autora „Stu dni" Giacacchino Forzana, nakręcone zostały dwa duże filmy włoskie, w których naczelne role powierzone zostały wielkiemu aktorowi Ermete Zaccona, ostatniemu z dawnej świetnej plejady tragików włoskich. Sędziwy aktor wystąpi w filmie „Un colpo di vento" (Pod uderzeniem wiatru), reżyserji C. Tavana oraz w filmie „Per le vie del mondo" (Wzdłuż szlaków świata), reżyserji Jean Epsteina.

***

Film wypuszczony niedawno przez firmę Metro Goldwyn, oparty na powieści Edny Ferber „Comme and get it" — oburzył słusznie amerykańskich Polaków. Występuje w nim Polka, pogardliwie w filmie „Pollack" zwana, zgoła niepochlebnie reprezentująca kobietę polską. To też nic dziwnego, że mecenas Goński z Milwaukee wystosował list otwarty do wyżej wymienionej wytwórni, w którym ostro wyraża się o tej niesmacznej samowoli firmy i przypomina jej kłopoty, na które niedawno narażona była wytwórnia Werner Brothers, gdy wskutek podobnego wybryku rząd polski zabronił importu jej filmów.

***

Reżyser włoski Mario Camerini przystąpił do realizacji przeróbki filmowej sztuki Luigi Pirandello „Ma non e une cosa seria" (To nie na serjo). Będzie to pierwszy film nowopowstałej wytwórni filmowej „Colombo - film".

POLITYKA W DZIENNIKACH ANGIELSKICH.

Statystycy angielscy obliczyli, ile miejsca zajmują w wielkich dziennikach artykuły i notatki treści politycznej. Rezultaty tych obliczeń są wcale ciekawe. Okazuje się, iż polityce wewnętrznej poświęca organ prasowy Partji Pracy „Daily Herald" około 40 procent swoich szpalt, „Daily Express" — 16 proc. „New Chronicle" — 14 proc., „Daily Mail" — 9,7 proc. W stosunku do kwestji wewnętrzno-politycznych zajmują sprawy polityki zagranicznej znacznie mniej miejsca w tych samych pismach, tak więc w tym samym porządku zajmuje polityka zagraniczna 11,2 proc., 9 proc., 11,2 proc., 5.4 proc.

Literatura dla dzieci

Co w tej dziedzinie robią w Rosji sowieckiej

Stworzenie dobrej, wartościowej literatury dla dzieci to zadanie, nad którem głowimy się wszyscy oddawna. Ale — jak dotychczas — zadanie to nigdzie nie zostało jeszcze należycie rozwiązane.

O próbach, czynionych w tym kierunku w Rosji Sowieckiej informuje szczegółowo na łamach ostatniego zeszytu „Skamandra" Fr. R. Siedlecki. Wiadomą jest rzeczą, że najwybitniejsi pisarze, poeci oraz profesorowie rosyjscy pracują nad stworzeniem **nowego typu książki dla dzieci.** I choć może niezawsze i nie wszędzie wynik tych doświadczeń jest zadawalający, przyznać trzeba, że sam fakt przykładania większej wagi do książek dziecięcych oznacza duży postęp w tej dziedzinie...

Bo jakże było dotychczas?...

— „**Książka dla dzieci** — stwierdza Siedlecki — **robiła się z odpadków, była produktem pobocznym.** Książkę dla **dzieci „robiło się" w okresach znużenia, upadku sił twórczych na wilegjaturze, w chwilach gromadzenia energji do „prawdziwej twórczości". Kiedy „dorosły" czytał „książkę dla dzieci" — to był dowcip, „miły" żart, oznaka wyjątkowo dobrego humoru, sympatyczne, drobne dziwactwa".**

Jest w tych słowach wiele prawdy. Ale dodać trzeba, że i u nas widać pewien postęp, że i my coraz krytyczniej odnosimy się do „literatury dziecięcej". Większe wymogi stwarzają lepszy towar. Książeczki **Ewy Szelburg-Zarembiny** są już bądź-co-bądź poważnym krokiem naprzód. Należy przypuszczać, że dużo świeżości do literatury dziecięcej wniósłby **Tuwim,** gdyby chciał poświęcić się tej dziedzinie twórczości. Świadczą o tem chociażby jego śliczne **„Wiersze dla dzieci".**

Ale naogół przyznać trzeba, że nasi pisarze, przydzieleni do „obsługiwania" swym talentem dzieci, nie wykroczyli daleko poza uświęcony tradycją szablon.

A jakich prób dokonano w tej dziedzinie w Rosji?...

Wydawaniem książek dla dzieci zajmuje się **„Dietgiz",** który otrzymuje przeciętnie po 200 rękopisów miesięcznie. Rękopisy te są skrupulatnie badane przez specjalistów-literatów lub też przez fachowców, jeśli rękopis dotyczy kwestji naukowo-technicznej.

— **„Każdy, korzystający z publicznej bibljoteki, powinien, zwracając książkę, wypełnić odpowiedni kwestjonarjusz** — pisze Siedlecki. — **Prawie każda książka sowiecka wzywa: — „Czytelniku, podaj nam swoją opinję o tej książce, zaznaczywszy swój wiek i zawód!".**

Kto tworzy tę literaturę dla dzieci w Rosji?... Nazwiska tych autorów są u nas mało znane, ale w Rosji zna je każde dziecko. A więc **Czukowskij, Marszak, Paustowskij, Iljin...**

Marszak, świetny poeta, stoi na czele leningradzkiego oddziału „Dietgizu". Jego „Poczta" była wydana w ilości **pół miljona egzemplarzy.** Paustowskij jest robotnikiem fabryk metalurgicznych, jego opowiadanie **„Kara-Bugaz"** o eksploatacji skarbów w jednej z zatok morza Kaspijskiego, wzbudziło zachwyt wśród młodocianych czytelników. Iljin znany jest również w Polsce.

James Watt

Z okazji 200-ej rocznicy urodzin

W dniu 19 stycznia 1736 roku, przed dwustu zatem laty, urodził się w Greenock w Szkocji, jako syn budowniczego okrętów, jeden z największych wynalazców, jakich ludzkość wydała: James Watt, twórca maszyny parowej.

Z zawodu mechanik precyzyjny, zajmował się James Watt już w latach dojrzałych problemem maszyny parowej i jemu właśnie udało się pierwszemu ulepszyć i uczynić zdolną do pracy tę pra-maszynę, źródło naszego postępu, symbol ujarzmiania przez człowieka sił natury, pierwszą machinę przeobrażającą ciepło w pracę.

Jak wszyscy wielcy wynalazcy — podobnie i Watt musiał ciężko walczyć, nim jego wynalazek został uznany. Nie oszczędził mu goryczy nawet parlament angielski, przed forum którego musiał bronić swej koncepcji dotąd, aż nie przekonał posłów, którzy wreszcie uznali jego wynalazek za istotnie wielki i godny poparcia.

Dziś nazwisko Watta przestało być imieniem własnem: powtarzamy je stale w życiu codziennem, gdy płacimy rachunki za prąd elektryczny, gdy kupujemy żarówki i gdy staramy się oszczędzić światła. Wszystkie żarówki głoszą sławę tego wielkiego twórcy, a wszystkie silniki w swym monotonnym rytmie pracy wznoszą pieśń ku jego chwale.

Wynalazek maszyny parowej został w istocie dokonany już przed Wattem. Jednak jego zasługą jest, że rozwiązał w sposób genjalny sprawę chłodzenia pary, przez wprowadzenie kondensatora i że zastosował również poraz pierwszy taki system zaworów, że tłok, pracujący początkowo tylko pojedyńczo, t. j. przy opuszczaniu się, począł również pracować przy podnoszeniu się. Te zawory były jakby początkiem suwaków, dziś tak różnorodnych i doprowadzających parę ku stronie czołowej i dolnej tłoka.

Maszyna podwójnego działania Watta miała tę niedogodność, że ruch tłoka był przenoszony zapomocą dźwigni na również dwukierunkowy, ale wciąż prosty ruch drążka roboczego. Nie umiano skierować tego ruchu na koło, nie umiano nadać mu kierunku obrotowego. Dlatego pierwotnie maszyna Watta służyła do pompowania wody z kopalń.

Ale i ten brak uzupełnił sam wielki wynalazca. W jego genjalnym umyśle powstała koncepcja ekscentryka i pierwszy młyn parowy, przy zastosowaniu własnej maszyny z ekscentrykiem, przenosił już pracę pary na wał i na koło zamachowe.

Rocznica śmierci tego wielkiego człowieka była szczególnie uroczyście obchodzona w Anglji i w jego ojczystej Szkocji.

James Watt zmarł w roku 1819 i został pochowany w opactwie Westminsterskiem w grobach królów i największych synów Wielkiej Brytanji.

Na fali radjowej

ZOFJA TERNE ŚPIEWA W RADJO PIOSENKI

Każdy występ przed mikrofonem przemiłej i uroczej Zofji Terne to dla radjosłuchaczy prawdziwa przyjemność, to chwile pełne rozrywki i zapomnienia codziennych zmartwień. Słuchajmy więc wszyscy audycji dnia 22 bm. o godz. 20.00. Artystce akompanjować będzie Władysław Szpilman. W tej samej audycji wykona również orkiestra Franciszka Witkowskiego kilka lekkich utworów.

ŚRODKI KOSMETYCZNE A USZKODZENIA SKÓRY, POGADANGA PRZEZ RADJO.

Puder, szminka, farby do włosów — to kosmetyki znane od lat tysięcy. W obecnych czasach używanie kosmetyków wszelkiego rodzaju jest szczególnie rozpowszechnione. Należy jednak pamiętać, że środki służące do upiększania nie są dla naszej skóry obojętne. Należy je oględnie stosować i przy wyborze ich kierować się wskazaniami racjonalnej kosmetyki, by zamiast pożądanego upiększenia nie nabyć przykrego i szpecącego schorzenia skóry. Na temat ten mówić będzie przez mikrofon radjowy dr. Fryderyka Ameisenówna w pogadance p. t. „Środki kosmetyczne, a uszkodzenia skóry", którą nadaje Kraków, dnia 22 bm. o godz. 12.15.

Kultura i sztuka

—o—

Niezwykle interesująca rozgrywka toczy się obecnie o opróżniony fotel po Hennique'u w akademji Goncourtów. Prawica wystawia Pawła Claudela, poetę-ambasadora, poetę katolickiego przedewszystkiem, który po porażce, odniesionej w pojedynku o fotel w Akademji Francuskiej (zwyciężył Claude Farrere) możeby uważał za pewną pociechę przynależenie do grona dziesięciu, zamiast czterdziestu.

Lewica przeciwko tej skrajnie prawej kandydaturze występuje z nazwiskiem o równie dosadnem zabarwieniu lewicowem i wysuwa Romain Rollanda. Ale autor „Jana Krzysztofa" mieszka obecnie w Szwajcarji, dokąd się przeniósł, by być dalej od swych własnych rodaków, by móc i przeciwko swemu krajowi występować z całą bezwzględnością.

Nie wiadomo, czy Romain Rolland zechce przyjąć fotel u Goncourtów i czy da się skłonić do powrotu do małości życia literackiego, zajmując się ostatnio raczej sprawami społeczno-politycznemi, niż samą sztuką.

***

„Trzy Głowy" wspaniałe i potężne w wyrazie dzieło mistrza Bourdeulla, zgasłego przed paru laty, wielkiego rzeźbiarza francuskiego (twórcy pomnika Mickiewicza w Paryżu, na placu Alma), przedstawiające heroizm, cierpienie i śmierć, i nadające się znakomicie jako pomnik poległym w wielkiej wojnie — „Trzy Głowy" odsłonięte zostały właśnie jako pomnik poległym w małej wiosce Capoulet-Junac na południu Francji.

Wioska liczy zaledwie dwustu mieszkańców. Tych dwieście dusz, złożyło się na 3 tysiące franków, na pomnik dla poległych. Alc mer tej wioski, dr. Voivel, był przyjacielem Bourdella. Wdowa po wielkim mistrzu ofiarowała malutkiej gminie dzieło męża. Znalazł się odlewnik, który za darmo prawie zrobił odlew i wreszcie, nikt inny, tylko sam marszałek Petain przybył do wioski i dokonał odsłonięcia pomnika.

Niejednokrotnie prowincja francuska (mówią przecież, że Paryż — to nie Francja) jest terenem aktywności politycznej i artystycznej godnej zdawałoby się, tylko stolicy.

***

Robert Cohen, znany historyk i profesor w liceum Henri IV w Paryżu wydał ostatnio dwa tomy dziejów Grecji, które doznały entuzjastycznego przyjęcia w sferze znawców i miłośników literatury.

***

Henri Robert wydał dziesiątą serję swych „Wielkich procesów w historji". W nowym zeszycie znakomity adwokat i pisarz zajmuje się nadal wielkiemi trucicielkami, szczególnie zaś Katarzyną de Medicis.

TEATR — MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś, w czwartek, o godz. 8.30 wieczorem poraz ostatni karnawałowa komedja Bradela „Chce właśnie ciebie". — Ceny zniżone.

W piątek wejdzie na afisz ostatni przebój Warszawy „Trafika pani generałowej" Bus-Feketego. Dekoracje przygotowuje B. Kudewicz. Nad całością czuwa dr. J. Bujański.

W sobotę o godz. 4-ej po poł. powtórzenie komedji Szekspira „Poskromienie złośnicy" dla młodzieży szkolnej po cenach zniżonych.

ŁÓDZKIE TEATRY POPULARNE
(Ogrodowa 18)

W środę, czwartek i piątek o godz. 8.15 wieczorem trzy przedstawienia karnawałowego montażu pieśni i tańca p. t. „Co chcesz to masz" w wykonaniu całego zespołu operetkowego.

W sobotę, o godz. 8.15 premjera głośnej komedji muzycznej Marjana Hemara p. t. „Muzyka na ulicy".

TEATR ROZMAITOŚCI.

Dziś i codziennie o godzinie 9-ej wieczorem popularne przedstawienie widowiska palestyńskiego p. n. „Tel-Awiw". Ceny od 54 gr. do 2 zł.

KONCERT OJSTRACHA W ŁODZI.

W nadchodzący czwartek, dnia 23-go b. m. o godz. 8.30 wiecz. odbędzie się w sali Filharmonji drugi, a zarazem ostatni koncert skrzypka sowieckiego, Dawida Ojstracha, laureata międzynarodowego konkursu skrzypcowego im. H. Wieniawskiego w Warszawie, oraz konkursów wszechsowieckich.

Bilety już sprzedaje kasa Filharmonji.

PRZED ZAMKNIĘCIEM WYSTAWY AKWAREL.

Roman Rozental zamyka swą wystawę nieodwołalnie w nadchodzący piątek. Ostatnie trzy dni tej interesującej wystawy wykorzystają niewątpliwie ci wszyscy, którzy prac tego utalentowanego artysty łodzianina dotychczas nie oglądali.

Około czterdziestu akwarel, malowanych delikatnemi pociągnięciami pędzla, oddaje niezwykle szczęśliwie nastrój pejzażu nadniemeńskiego oraz same Druskienniki, co z dużem uznaniem podnosiła krytyka stołeczna.

Wystawa mieści się w salonach Towarzystwa Humanitarnego przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 90 i otwarta jest od godz. 11 do 8 wieczór.

ZATŁUKŁ DZIEWCZYNĘ KAMIENIAMI

i aby upozorować samobójstwo zawlókł jej ciało na tor kolejowy. Sąd skazał Kwiatkowskiego na dożywotnie więzienie

Wiktor Kwiatkowski, 30-letni cherlawy i niepozorny człowiek o powierzchowności niczem nie wyróżniającej się od setek tysięcy podobnych małych i cherlawych młodych ludzi w całym kraju — odpowiadał wczoraj za straszne morderstwo. Wywiódł swą „narzeczoną", służącą z Łodzi aż za Łask. Wiedział, że dziewczyna ma przy sobie pieniądze. Zażądał, by mu je dała. Gdy mu się sprzeciwiła — dosłownie

zatłukł ją kamieniami.

Sądził, że nieszczęśliwa już nie żyje i zawlókł trupa na pobliski tor kolejowy w tem przekonaniu, że pociąg przejedzie ciało i zmasakrowane zwłoki zatrą na zawsze ślady zbrodni. Przerachował się i, choć ukrywał się blisko pół roku — został jednak ujęty i stawiony przed oblicze sprawiedliwości.

Rozprawie przewodniczył w sądzie okręgowym wiceprezes Illinicz. Oskarżał prok. Maciejewski.

Okoliczności zbrodni w świetle aktu oskarżenia i przewodu sądowego są następujące:

30 kwietnia o godzinie 10 wieczór torowy Antoni Grzanka, obchodząc koło Łasku swój odcinek toru, dosłyszał stłumione jęki. W świetle latarki ujrzał torowy **młodą kobietę, leżącą bez przytomności na torze, w kałuży krwi.** Głowa nieszczęśliwej przechylona była przez szynę. Torowy dał kilka donośnych sygnałów trąbką i przy pomocy nadbiegłego na ten alarm kolegi

zdjął z toru kobietę.

Obaj funkcjonarjusze zabrali ze sobą również tobołek dziewczyny, zawierający nieco bielizny i sukienki. Po kilku chwilach nadjechał pociąg towarowy, idący z Łodzi do Łasku.. Nieszczęśliwa została przewieziona do miasta i umieszczona w szpitalu, gdzie nad ranem zmarła, nie odzyskawszy przytomności.

Dochodzenie, zainicjowane na miejscu doprowadziło do odnalezienia na terenie majątku Orków pod Łaskiem dalszych śladów denatki. Znalazł się niedaleko toru — beret dziewczyny, **moneta dziesięciogroszowa i spostrzeżono ślady krwi.** Ten ostatni fakt kazał odrazu przypuszczać, że denatka, której nazwiska nie udało się narazie ustalić, nie popełniła samobójstwa. Ponadto, gdyby znalazła śmierć pod kołami pociągu — ciało jej zostałoby zmasakrowane i poprzecinane kołami. Sekcja zaś zwłok wykaza jedynie **uderzenie tępemi przedmiotami i pęknięcie czaszki, również od uderzeń twardemi, lecz tępemi przedmiotami.** Kolejarze widzieli również młodą parę, spacerującą koło toru kolejowego.

Poszukiwania zbrodniarza i próby ustalenia identyczności zamordowanej przez dłuższy czas nie dawały rezultatu.

Dopiero w sierpniu do urzędu śledczego w Łodzi, który prowadził tę sprawę —

wpłynął anonim,

którego autor donosił, że zabita nazywa się Weronika Mrozowska, że była służącą, mieszkała przy ul. Radwańskiej 17 i że

zginęła z ręki Wiktora Kwiatkowskiego.

Kwiatkowski wyparł się zbrodni. Dopiero, gdy go poznali kolejarze i gdy doszło do wiadomości władz, że anonim napisała siostra, której po pijanemu przyznał się do zbrodni — przestał zaprzeczać.

Oskarżony złożył wreszcie wyczerpujące zeznania: Dowiedział się, że **służąca Mrozowska ma oszczędności i to dość duże.** Postanowił zatem zostać jej narzeczonym i wydostać od niej pieniądze. Nie przeszkadzało mu w tych zamiarach, podobnie jak nie przeszkadza całej wielkiej bandzie zawodowych oszustów matrymonjalnych, grasujących wśród „kucharek", że

był żonaty i miał dwoje dzieci.

Nie przyznał się do tego dziewczynie, gotowej wyjść za niego, choćby zaraz i nawet gotowej zamieszkać z nim „na wiarę". Posunął się nawet w cyniźmie tak daleko, że **gdy żona przyszła kiedyś do mieszkania praczki, u której Mrozowska mieszkała, i oświadczyła nieszczęśliwej kobiecie, że jej narzeczony jest żonaty i ma dwoje dzieci — oświadczył jej, że to nieprawda.** Dziewczyna uwierzyła w te zapewnienia na słowo.

Namówił ją, żeby z nim wyjechała do Zduńskiej Woli, tam się mieli razem osiedlić. Zbrodniarz **kazał jej wyjść z autobusu w Łasku. Po drodze zamordował ją.**

Kalinowski jest syfilitykiem już w dalekiem stadjum tej strasznej choroby.

Przewód sądowy był krótki. Wina tego bestjalskiego mordercy nie ulegała wątpliwości już od pierwszej chwili.

Sąd skazał Kalinowskiego na dożywotnie więzienie. W motywach sąd wskazał, że oskarżony działał z najnikczemniejszych pobudek, że **zabił w sposób bestjalski, na zimno, że wlókł swą żywą jeszcze ofiarę na tor, by stworzyć okoliczności, symulujące nieszczęśliwy wypadek.** Z tych względów sąd uznał za stosowne wymierzyć temu niebezpiecznemu osobnikowi karę surową, zapewniającą odizolowanie go na zawsze od społeczeństwa.

Na froncie robotniczym

Walka o nowe umowy zbiorowe

W dniu wczorajszym udała się do Warszawy delegacja klasowego związku włókniarzy w osobach b. posła Szczerkowskiego, Walczaka i Dąbrowskiego. Delegacja interwenjowała w ministerstwie opieki społecznej w sprawie **zawarcia jednolitej umowy zbiorowej dla całego przemysłu lnianego w Polsce.**

***

W sobotę, o godz. 7 wiecz. w lokalu związkowym przy ul. Przejazd 34 odbędzie się walne zebranie włókniarzy Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego, na którem dokonany zostanie **wybór nowych władz związkowych.**

***

W fabryce M. Krakowskiego przy ul. Zgierskiej 73 wynikł onegdaj strejk na tle przenoszenia robotników do innych działów pracy.

Wczoraj odbyła się w tej sprawie konferencja w inspektoracie pracy, która doprowadziła do porozumienia. Strejk został zlikwidowany.

***

Związki dozorców domowych postanowiły zwołać na dziś posiedzenie komisji międzyzwiązkowej, z udziałem przedstawicieli związku klasowego, Ch. Z. Z. i „Praca". Na posiedzeniu ma być rozpatrzona **sprawa realizacji umowy zbiorowej,** ustalonej przez nadzwyczajną komisję rozjemczą. Chodzi o to, iż dotychczas nie zostały wydane dozorcom książeczki obrachunkowe i nie załatwiona w dalszym ciągu sprawa mieszkaniowa.

Nasz reporter zanotował

Przy ulicy Kanałowej Nr. 25 w mieszkaniu własnem usiłowała pozbawić się życia esencją octową 25-letnia Agnieszka Wyrostek. Lekarz pogotowia przewiózł ofiarę nieporozumień rodzinnych w stanie ciężkim do szpitala.

***

Na Bałuckim Rynku zażyła większej dozy jodyny bezrobotna i bezdomna Justyna Matuszewska, którą lekarz skierował w stanie ciężkim do szpitala.

***

W parku Poniatowskiego zasłabła z głodu i wycieńczenia 34-letnia Władysława Kostecka, bez stałego miejsca zamieszkania, którą lekarz pogotowia skierował do szpitala zapasowego.

***

Bronisława Motylewska, bezrobotna służąca, bez stałego miejsca zamieszkania, w bramie domu przy ulicy Legjonów Nr. 3 dostała nagle bólów porodowych i przed przybyciem lekarza wydała na świat dziecko płci żeńskiej. Matkę i noworodka przewiozła karetka pogotowia do kliniki przy ulicy Narutowicza.

***

Na budowli przy ulicy Sienkiewicza Nr. 127 spadł z rusztowania 36-letni Mikołaj Michalak, zamieszkały przy ulicy Miljonowej 27. Lekarz stwierdził obrażenia ogólne i skierował poszkodowanego przy pracy do szpitala.

***

Do mieszkania Edmunda Woźniakowskiego przy ulicy Marji Piotrowiczowej Nr. 1 włamali się nieznani złodzieje i skradli garderobę oraz beliznę, wartości około 800 zł.

Z mieszkania Heleny Balas, przy ul. Kilińskiego Nr. 15 nieznani sprawcy skradli garderobę oraz inne przedmioty, wartości 500 zł.

W obu wypadkach władze prowadzą poszukiwania.

Cudzoziemcy w Łodzi

Otrzymujemy ze starostwa grodzkiego bardzo interesujace zestawienie, dotyczące przyjazdów cudzoziemców do Łodzi. Jak się okazuje, miasto nasze bardzo często gości w swych murach obywateli państw obcych i to nawet z krajów bardzo egzotycznych, z Afryki, Australji, Azji...

Z cudzoziemców, którzy bawili w Łodzi w ciągu ostatniego roku najwięcej było obywateli Rzeszy Niemieckiej 1.747. Za nimi idą austrjacy — 602, póżniej obywatele czechosłowaccy — 334. francuzi — 255, szwajcarzy — 253, anglicy — 251, łotysze — 115, węgrzy — 91, belgowie — 80, włosi — 78, obywatele sowieccy — 63.

Mieliśmy też gości z Litwy — 33 oraz 17 estończyków. I wreszcie mieliśmy 7 gości z Japonji, 4 chińczyków, 6 australijczyków i 1 gościa z francuskiego Marokka.

Większość z przybyłych — 79 proc. stanowili kupcy. (i)

O prawa inwalidzkie

można zabiegać do końca roku

Dekretem p. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 stycznia 1935 roku zmieniona została częściowo ustawa inwalidzka, w sensie przedłużenia terminu składania pretensyj o przyznanie praw inwalidzkich.

Termin przedłużony został na okres całego roku bieżącego aż do dnia 31 grudnia 1936 r. Pretensje o nabycie praw inwalidzkich mogą zgłaszać nawet inwalidzi armij zaborczych, ale tylko w tym wypadku, **o ile brali udział w walkach o niepodległość Polski.**

Prawa inwalidzkie mogą zatem uzyskać odznaczeni Krzyżem Walecznych oraz Virtuti Militari. Przedłużenie okresu zgłaszania pretensyj na rok bieżący umożliwi wielu inwalidom, którzy dotychczas nie zdążyli przedłożyć wszystkich wymaganych dokumentów, uzyskanie praw inwalidzkich.

Bliższych wyjaśnień w sprawie uzyskania tych praw udziela Związek Inwalidów R. P. w Łodzi przy ul. Gdańskiej Nr. 33.

ZIÓRKA DLA NIELETNICH PRZESTĘPCÓW.

Dnia 22 grudnia 1935 r. Patronat nad Nieletnimi przy sądzie dla nieletnich w Łodzi urządził zbiórkę uliczna i w lokalach zamkniętych.

Zebrano 898 zł. 71 gr., które zużyto na zakup odzieży zimowej dla bezdomnych chłopców w schroniskach i z domu noclegowego.

BACZNOŚĆ PEOWIACY!

Starym zwyczajem Zarząd Koła Związku Peowiaków urządza w dniu 25 stycznia (sobota) o godzinie 20-ej opłatek dla członków Koła i ich rodzin we własnym lokalu przy ulicy Sienkiewicza Nr. 23.

Wobec licznych spotkań ze starymi kolegami pozamiejscowymi Związek Koła prosi członków o jaknajliczniejsze zapisywanie się na opłatek w sekretarjacie Koła przy ulicy Sienkiewicza Nr. 23 do dn. 23 b. m. włącznie.

Opłata za udział w opłatku wynosi zł. 1,50.

Kurjer Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 22 stycznia 1936 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Podatek od nieruchomości

Zreformowaną dziedziną ustawodawstwa materjalnego podatkowego są dalej 3 przepisy o podatku od nieruchomości.

Dotychczasowy podatek od nieruchomości był właściwie **podatkiem od budynków** oraz placów zajętych na przedsiębiorstwa handlowe czy składowe towarowe. Obecny podatek ma charakter znacznie ogólniejszy. Jest to istotnie już **„podatek od nieruchomości", obejmuje bowiem wszelkie nieruchomości miejskie** (z wyjątkiem gruntów ponad 5000 mtr. kw. pod wszelkiego rodzaju kulturą). Jest to zasadnicza różnica konstrukcyjna. — omijamy tutaj kwestję opodatkowania gruntów wiejskich.

System wyłączeń od opodatkowania zbliżony jest do dotychczasowego. Istotniejszą różnicą dla przedmieść jest **zwolnienie budynków i placów o podstawie wymiarowej poniżej 100 złotych.**

W odróżnieniu od dawnych — nowe przepisy zawierają szczegółowe normy regulujące **kiedy powstaje i kiedy gaśnie obowiązek podatkowy.** (Dokładne ustalanie chwili powstania tego obowiązku w każdym podatku jest doniosłe chociażby dla kwestji przedawnienia).

Przypominamy, że według dotychczasowych norm — podstawę wymiaru podatku od nieruchomości w domach podlegających ochronie lokatorów stanowiło — niejednokrotnie oderwane od życia i abstrakcyjne — **komorne** tak zwane zasadnicze, czyli z czerwca 1914 roku. W domach niepodlegających ochronie miarodajne było **komorne umowne wzgl. wartość czynszowa. Według nowych przepisów dla wszystkich nieruchomości podstawą wymiaru jest czynsz najmu czy dzierżawy w roku ubiegłym wzgl. wartość czynszowa z tego roku.** (O ile chodzi o rok 1936 specjalny przepis przewiduje, iż dla domów, które skorzystały z ostatniej dekretowej obniżki komornego, miarodajne jest 12-krotne komorne grudniowe 1935 roku).

Wartość czynszową nieruchomości (mamy na myśli nieruchom. niewynajęte) ustala się **wedle prawdopodobnego czynszu.** W wypadku niemożności ustalenia takiego czynszu, jeżeli chodzi o nieruchomości niewynajmowane — wartość przyjmuje się **dla budynków z podwórzami na 5 proc. wartości obiegowej, dla innych gruntów — 3 proc. wartości obiegowej.** Doniosłą jest wskazówka, że do wartości obiegowej nie dolicza się wartości maszyn i że wolno przyjąć tę wartość wedle bilansu przedsiębiorstwa płatnika.

Podatek nowy, jak wiadomo, **komasuje dawny podatek od nieruchomości, dodatek kryzysowy i wreszcie nadzwyczajną daninę.**

Wprowadzono umarzanie stosunkowej części wymiaru **w wypadkach poniesienia przynajmniej 10 proc. straty** naskutek wstrzymania eksmisji lokatora niewypłacalnego w myśl znanych przepisów.

Dla miast, w związku z nowym podatkiem jednolitym, doniosła jest tylekroć wentylowana kwestja **odrębnego opodatkowania placów budowlanych.** Zgodnie z powszechnem przekonaniem i publikowanemi wytycznemi reformy, **podatek ten miałby — jako szkodliwy — być zniesiony.** Zniesienie jego wynika bodaj pośrednio z konstrukcji nowego podatku; pośrednio też z faktu, iż równocześnie w ordynacji **wszystkie przepisy proceduralne, tyczące podatku od placów budowlanych uchylono.** Natomiast czytający dekret o podatku od nieruchomości ze zdumieniem stwierdza **iż wśród przepisów uchylonych nie wyliczono w nim odnośnych postanowień rozporządzenia Prezydenta o rozbudowie miast, w których — że tak powiemy — „kątem" mieszczą się podstawy podatku od placów budowlanych.** Czyżby przeoczenie prawodawcze? Uśmiercony zdawałoby się podatek formalnie zachował swój byt! Sprawa wymaga, oczywiście, wyjaśnienia. **Dr. A. Z.**

Palestyna w cyfrach

Świetny stan finansów. — Słaby rozwój przemysłu

W ostatnim numerze „Polski Gospodarczej" ukazał się artykuł omawiający gospodarczą i finansową sytuację Palestyny. Ze względu na interesujące dane, zawarte w artykule, przytaczamy go poniżej.

Palestyna interesuje Polskę z różnych względów. Przedewszystkiem z tego powodu, że pewien odsetek, coprawda niewielki, przyrostu ludności żydowskiej w Polsce emigruje ostatniemi laty do tego kraju. Następnie dzięki właśnie tej emigracji **Palestyna utrzymuje i nawet rozwija stosunki handlowe z Polską.** Wymiana handlowa wykazuje tendencję do stałego wzrostu, jak o tem świadczą następujące liczby (w tys. zł.):

Import z Polski Eksport do Polski

	Import z Polski	Eksport do Polski
1931	1 634	626
1932	3 207	618
1933	5 752	578
1934	9 067	1 058

Sytuacja finasowa Palestyny pozostaje w dalszym ciągu nader korzystna — wobec stałej nadwyżki dochodów w ostatnich latach nad wydatkami. Preliminarz budżetowy na rok finansowy 1935/36 przewiduje po stronie dochodów 5560 tys. funtów i po stronie rozchodów — 4620 tys. funtów, zatem nadwyżka dochodów wynosi ok. 940 tys. funtów.

Wobec tak pomyślnego stanu finansowego administracja palestyńska przeznacza **znaczne sumy na roboty publiczne.** W 1935/36 r. na ten cel ma być wydatkowane ok. 1 miljn. funtów. Inwestowane kwoty są 3-krotnie wyższe od analogicznych wydatków w Transjordanji i 4-krotnie — od wydatków w Iraku. W budżecie przeznaczone są również stosunkowo **duże kwoty na oświatę publiczną, higjenę i rolnictwo.**

Mimo tak pomyślnego stanu finansowego, **bilans handlowy Palestyny pozostaje wybitnie ujemny,** przywóz palestyński rok rocznie bowiem kilkakrotnie przewyższa wywóz. Różnica ta pokrywana jest jedynie i wyłącznie **kapitałami, przywożonemi do kraju przez imigrantów żydowskich.**

Mocna deficytowość bilansu handlowego pochodzi głównie z tego, że Palestyna, narazie przynajmniej, **nie jest w stanie wyprodukować wystarczającą ilość produktów żywnościowych,** uzupełniając zapotrzebowanie importem, którego wartość pokrywa się mniej więcej z wartością całkowitego wywozu Palestyny. W fakcie tym kryje się wielkie niebezpieczeństwo dla przyszłości gospodarczej kraju.

Jak dalece nienormalna jest pod tym względem sytuacja, świadczą liczby niepomiernego wzrostu w ostatnich latach przywozu: gdy w 1931 r. reprezentował on wartość 5,9 miljn. funtów — to w 1934 r. stanowił już ponad 15 miljn. funtów, gdy eksport wyniósł zaledwie ok. 4 miljn. funtów, czyli był 4-krotnie mniejszy od importu. Z powyższego wynika, że **produkcja przemysłowa i rolnicza Palestyny zaledwie w drobnej części zaspakaja zapotrzebowanie rynku wewnętrznego.**

Również i struktura wywozu palestyńskiego jest niekorzystna, gdyż ok. 70% całego wywozu stanowią owoce, a przedewszystkiem pomarańcze, których kraj ten w 1934 r. wyprodukował ok. 8 miljn. skrzyń.

Drugi niepomyślny czynnik w rozwoju gospodarczym Palestyny stanowi fakt, że **produkcja przemysłu żydowskiego,** zatrudniającego ok. 25 tys. robotników, i wyrabiającego towary wartości ok. 2,5 miljn. funtów, **przekracza o 25% wartość produkcji rolniczej.** W ostatnich latach zauważyć się dało **inwestowanie importowanego przez imigrantów kapitału w budowę domów,** w związku z czem rozwija się chorobliwa spekulacja na ziemię w miastach, a przedewszystkiem w Tel-Awiwie. Rzeczywiście z 10 miljn. funtów, ulokowanych przez żydów w Palestynie w 1934 roku, użyto na budowę nowych domów i fabryk 7 miljn. funtów, a w 1935 r. — 5,6 miljn. funtów.

Pod względem rozwoju przemysłowego Palestyna, mimo posiadania obfitych kapitałów (ok. 15 miljn. funtów mają podobno być zdeponowane w bankach), **znajduje się w warunkach dość niepomyślnych, a to spowodu braku własnych surowców przemysłowych,** które zmuszona jest sprowadzić z zagranicy. Natomiast kraj ten, dzięki swemu położeniu geograficznemu, mógłby się stać **pośrednikiem w handlu pomiędzy Europą a Bliskim Wschodem,** gdyby ku temu na przeszkodzie nie stały względy polityczne (zatargi z ludnością arabską w samej Palestynie i niechęć ludności krajów ościennych do żydów).

Ogólna wartość ulokowanych w przemyśle Palestyny kapitałów nie przekracza 4÷5 miljn. funtów, aczkolwiek **imigranci żydowscy przywieźli tam już ze sobą prawdopodobnie ok. 45÷50 miljn. funtów, z której to sumy poważna część wywędrowała przypuszczalnie spowrotem zagranicę na wyrównanie stałego deficytu handlowego, druga zaś część została użyta na kupno ziemi i budowę domów.**

Zmiany w reglamentowaniu przywozu wełny

Kontyngenty ustalane będą na okres półroczny

Warszawa, 21 stycznia.

W czasie grudniowej konferencji przedstawicieli przemysłu włókienniczego z p. ministrem przemysłu i handlu, gen. Góreckim, p. minister, po wysłuchaniu relacyj, obrazujących **ujemne skutki kontyngentowania importu wełny,** zapowiedział — jak o tem swego czasu obszernie doniosła „Republika" — **zmianę systemu reglamentacji.**

Dotychczas w tym względzie jeszcze nic się nie zmieniło. Narazie kontyngenty w dalszym ciągu przyznawane są **na okres tylko dwu miesięcy,** przyczem wydawanie zezwoleń bardzo często następuje z dość znacznem opóźnieniem.

Ale — jak się Wasz korespondent dowiaduje — min. przemysłu i handlu, realizując zapowiedź swego kierownika **opracowuje zmiany w systemie importu wełny. Polegać one będą na umożliwieniu przemysłowi — przy zachowaniu podstawowych zasad kontyngentowania przywozu — wykorzystania najodpowiedniejszej chwili dla zakupu surowca.**

Dokonane to zostanie w ten sposób, iż **kontyngenty ustalane będą na znacznie dłuższy niż obecnie okres,** przydziały zaś w ramach tego kontyngentu pozostaną **nadal dwumiesięczne.** W każdym razie przemysł już zgóry będzie wiedział jaką ilość surowca ma do dyspozycji, co znacznie **ułatwi mu prowadzenie racjonalnej polityki zakupów.**

Narazie niewiadomo jeszcze na jak duże okresy czasu wyznaczane będą kontyngenty. Początkowo mówiło się o okresie rocznym, jednak według posiadanych informacyj, **min. przemysłu i handlu oprze swe zarządzenie raczej na okresie półrocznym.**

Eksport przędzy do Jugosławji

Duże możliwości zwiększenia wywozu półfabrykatów łódzkich

W ostatnich tygodniach otworzyły się **poważne możliwości eksportu polskiej przędzy, zwłaszcza bawełnianej, do Jugosławji,** która, po zastosowaniu sankcyj wobec Włoch, odczuwa dość silny brak tego półfabrykatu.

Krajowa jugosłowiańska produkcja przędzy **nie wystarcza na zaspokojenie zapotrzebowania wewnętrznego,** które wobec tego w znacznej mierze musi być pokrywane importem. Doniedawna **głównym dostawcą przędzy na rynek jugosłowiański były Włochy,** dostarczając 62 proc. importowanej przez Jugosławję przędzy bawełnianej i 12 proc. przędzy wełnianej, przywóz ten jednak przerwany został z chwilą zastosowania sankcyj.

Rezultatem tego jest **dotkliwy brak w Jugosławji przędzy i wzrost jej cen o 25 do 30 proc.**

W poszukiwaniu nowych rynków dostarczych importerzy jugosłowiańscy zwrócili się do Czechosłowacji, Austrji, Hiszpanji i **Polski.** Czesi gotowi byliby podjąć eksport, żądają jednak zapłaty w 50 proc. w ramach clearingu i w 50 proc. dewizami, na co nie chce się zgodzić jugosłowiański Bank Narodowy, **odmawiając — ze względu na kształtowanie się obrotów z Czechosłowacją — przydziału na ten cel dewiz.**

Przędza austrjacka i hiszpańska kalkuluje się za drogo, **szanse więc eksportu przędzy z Polski są istotnie dość duże.** Pertraktacje w tej sprawie importerów jugosłowiańskich z przemysłem łódzkim **już się rozpoczęły;** — należy mieć nadzieję, iż dadzą one **pozytywny wynik,** tembardziej, iż jugosłowiański Bank Narodowy zgodzi się prawdopodobnie w tym wypadku na **pokrywanie importu częściowo dewizami.**

Obawa wojny

hamuje proces poprawy gospodarczej

Przegląd miesięczny National City Bnaku w Nowym Jorku stwierdza, że groźba wywołania ogólno-europejskiego konfliktu wojennego stanowi główny hamulec dla rozwoju światowego życia gospodarczego, które w roku ub. zaczęło już wykazywać wyraźnie oznaki poprawy.

Jeżeli poprawę sytuacji gospodarczej zmierzyć wzrostem produkcji, to poważne rezultaty osiągnięto już w dziedzinie produkcji światowej aluminjum, niklu, ropy naftowej, sztucznego jedwabiu i innych artykułów, których produkcja w roku ub. wykazuje rekordowe cyfry.

Obroty handlu światowego pod względem wartości w złocie osiągnęły w październiku 1935 roku najwyższy poziom, jaki był notowany w pojedyńczym miesiącu od chwili wybuchu kryzysu. W porównaniu do cyfr z okresu przedkryzysowego, rezultaty te są jednak bardzo skromne, gdyż wartość w złocie importu światowego w tym miesiącu wynosiła 37 procent wartości odpowiedniego miesiąca 1919 r., wartość zaś eksportu światowego — 39 proc.

Podstawy organizacyjne

zrzeszeń przemysłowych

W Izbie Przem.-Handlowej w Warszawie zastanawiano się ostatnio nad zasadami opinjowania przez samorząd gospodarczy projektów statutów zrzeszeń przemysłowych. W wyniku dyskusji ustalono, że *zrzeszenia przemysłowe powinny się organizować na płaszczyźnie społeczno-zawodowej z zupełnem wykluczeniem porozumień o charakterze kartelowym.*

Odpływ złota

z Banku Rzeszy

Bilans Banku Rzeszy z dnia 15-go b. m. wykazuje dość znaczny spadek zapasu dewiz i złota. Zapas ten zmniejszył się w tygodniu sprawozdawczym o 5,9 milj. RM. i wynosi obecnie złota 76,5 milj. i dewiz 5,2 milj. RM.

Odpływ złota z Banku Rzeszy spowodowany został — jak zaznacza komunikat urzędowy — przez przekazy na import środków żywnościowych.

Z rynku pieniężnego

Tendencja dla walut na giełdzie warszawskiej była wczoraj **niejednolita.** O 1 punkt do 26.26 zwyżkowała dewiza na Londyn, zaś o 20 punktów do 89.80 dewiza na Brukselę. Natomiast kurs **kabla na Nowy Jork stracił ćwierć punkta,** obniżając się do 5.30 i trzy czwarte. Zniżkowały również: dewiza na Amsterdam o 15 punktów do 360.50 i dewiza na Zurych o 10 punktów do 172.90.

Bank Polski płacił wczoraj za funty 26.13, za dolary 5.27.

Na rynku łódzkim podniosła się lekko cena złota. Dolar złoty zwyżkował o 2 punkty do 9.05 w żądaniu i 9.02 w płaceniu, zaś rubel złoty o 5 punktów do 4.85—4.80. **Pozostałe notowania bez zmiany.** Dolar — sprzedaż 5.28, kupno 5.26, funt 26.25—26.15, marka 1.34—1.33 frank francuski 35.10—34.90.

Papiery wartościowe miały tendencję słabszą. Poż. stabilizacyjna straciła dalsze 50 punktów i notowana była po 63.50 w żądaniu i 63.00 w płaceniu. 5 proc. L. Z. m. Łodzi za r. 1933 również zniżkowały o 50 punktów do 48.50 w sprzedaży i 48.00 w kupnie. Wreszcie kurs dolarówki obniżył się o 50 punktów do 53.50 i 53.00.

Giełda pieniężna.

Warszawa, 21 stycznia.

Na dzisiejszem zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była niejednolita, przy obrotach zwiększonych. Notowano: Amsterdam 360.50 (—15), Bruksela 89.80 (+20), Londyn 26.26 (+1), Madryt 72.58 wypłata telegraficzna na Nowy Jork 5.30,75, Oslo 131.90 (+5), Paryż 35, Praga 21.98 (+1), Sztokholm 135.45, Zurych 172.90 (—10). W obrotach prywatnych: marka niemiecka 131.75, szyling austrjacki 98.75, korona czeska 20.25, frank francuski 34.96, frank szwajcarski 172.90, gulden gdański 99.25, liry włoskie 34, leje rumuńskie 2.77, pengö węgierskie 93, dinary jugosłowiańskie 10.80, lewy bułgarskie 5.25, łaty łotewskie 124, lity litewskie 79, funty angielskie 26.26, palestyńskie 26.23, dolary 5.29, rubel złoty 4.80, dolar złoty 9.06, rubel srebrny 1.45, bilon 0.65. Bank Polski płacił za banknoty dolarowe 5.27.

AKCJE. Na rynku akcyjnym większych obrotów dokonano jedynie akcjami Banku Polskiego, przy tendencji słabszej. Notowano: Bank Polski 98.25—98 (—25), Cukier 33, Ostrowieckie 17—16.20 (—80).

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była nieco słabsza, przy większych obrotach 7 proc. stabilizacyjną i 5 proc. Warszawy nowemi. Notowano: 4 proc. dolarowa 52.75—52.50 (—25), 5 proc. konwersyjna 60, 6 proc. dolarowa 77—75.75, 7 proc. stabilizacyjna 63.75—63 (—63), po 500 dolarów 63.75, 8 proc. obligacje budowlane B. G. K. I emisja 93, 4 i pół proc. ziemskie 46.75 — 47 (+25), 5 proc. Warszawy nowe 54.75—54.38—54.63 (—37), po 100 złotych 55, 5 proc. Łodzi nowe 48 (—25), 6 proc. obligacje m. Warszawy VIII i IX emisja 58.75—58.50. Drobne tranzakcje dokonane a nienotowane: 7 proc. stabilizacyjna po 100 dolarów — 68.50, 4 i pół proc. listy zastawne Wileńskiego Banku Ziemskiego 46 4 i pół proc. m. Warszawy 57, 5 proc. Warszawy 58, 5 proc. Piotrkowa nowe 46, 5 proc. państwowa renta ziemska 54.50, 8 proc. dillonowska 93.63—93.50, za 7 proc. śląską żądano 71, za 7 proc. warszawską dolarowa—69.

W obrotach pozagiełdowych: 3 proc. budowlana 27.50—27, 4 proc. inwestycyjna zwykła 54.50.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszem zebraniu giełdowem w Łodzi notowano: dolary 5.29—5.287,5, dolarówka 53.25 — 52.75, pożyczka stabilizacyjna 64.00—63.50, Bank Polski 98.50—98.00. — Tendencja utrzymana.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszem zebraniu łódzkiej giełdy zbożowo-towarowej notowano: żyto 13.25—13.50, pszenica 19.50—19.75, jęczmień przemiałowy 13.00—13.25, jęczmień browarowy 14.50—15.50, owies jednolity 15.50—16.00, owies zbierany 15.00—15.50, mąka żytnia I-szy gat. 20.00—21.00, mąka żytnia II gat. 21.00—22.00, mąka pszenna 31.00—33.00, otręby żytnie 9.75—10.00, otręby pszenne 10.00—10.25, otręby pszenne grube 10.25—10.50, rzepak 41.00—43.00, groch Victoria 27.00—30.00, koniczyna czerwona 90.00—110.00, koniczyna biała 70.00 — 100.00, makuch lniany 16.00—17.00, makuch rzepakowy 13.50—14.50, ziemniaki jadalne 3.75—14.50.

NOTOWANIA BAWEŁNY.

NOWY JORK. Loco 11.85, styczeń 11.65, luty 11.52, marzec 11.36, kwiecień 11.21, maj 11.06, czerwiec 10.87, lipiec 10.69, sierpień 10.53, wrzesień 10.38, październik 10.22, listopad 10.19, grudzień 10.16.

NOWY ORLEAN. Loco 11.77, styczeń 11.67, marzec 11.27, maj 10.99, lipiec 10.66, październik 10.23, grudzień 10.17.

LIVERPOOL. Styczeń 5.91, luty 5.89, marzec 5.88, kwiecień 5.85, maj 5.82, czerwiec 5.78, lipiec 5.74, sierpień 5.67, wrzesień 5.60, październik 5.53, listopad 5.50 grudzień 5.50, styczeń 5.49, luty 5.48, marzec 5.46, kwiecieen 5.45, maj 5.40.

EGIPSKA. Styczeń 9.41, marzec 8.93, maj 8.62, lipiec 8.40, październik 8.30, listopad 8.01, grudzień 7.93.

UPPER. Styczeń 7.02, marzec 7.12, maj 7.12, lipiec 7.07, październik 6.88, listopad 6.63, styczeń 6.60.

Wieści sportowe

Dział oficjalny Ł.Z.O.P.N.

Komunikat Zarządu 64 z dnia 21 stycznia 1936 r.

1. Podaje się dalszy ciąg wniosków Zarządu ŁZOPN na Walne Zgromadzenie ŁOZPN. w dniu 25 1. 1936:

a) Walne Zgromadzenie ŁZOPN. uchwala — uchyla się § 124 Postanowień PZPN. (przepisy o karach na zawodników) i uchwala się nowy § 124 tych przepisów w brzmieniu, opracowanem przez ŁZOPN. i przedstawionem Walnemu Zgromadzeniu ŁZOPN. § 124 Postanowień P. Z. P. N. w nowem brzmieniu przedstawia się Walnemu Zgromadzeniu PZPN. do zatwierdzenia.

b) skreśla się z listy członków ŁZOPN. za zupełną bezczynność następujące towarzystwa: „Morgensztern" (Łódź), ŻKS. „Jordan" (Łódź), „Makkabi" (Tuszyn), „Gwiazda-Sztern (Kalisz)

2. Podaje się do wiadomości wnioski Klubów na Walne Zgromadzenie ŁZOPN:

a) wniosek Strzeleckiego Klubu Sportowego w Łodzi — „Walne Zgromadzenie uchwala przenieść komunikaty Zarządu i W. G. i D. Ł. Z. O. P. N. z Ilustrowanej Republiki do Kurjera Łódzkiego",

b) wniosek K. S. Union Touringu: „Kluby, zajmujące 7, 8 i 9 miejsca w tabeli I gowej, rozgrywają z mistrzem okręgu o wejście względnie utrzymanie się w lidze mecz i rewanż, przyczem przy równej ilości punktów odbyłoby się trzecie spotkanie na zawodach przyjętych aż do wyniku. Wniosek niniejszy po uchwaleniu przez Walne Zgromadzenie ŁZOPN. przesłany byłby na Walne Zgromadzeenie PZPN".

c) wniosk Łódzkiego Klubu Sportowego — 1. „znosi się karencję zawodników bez jakichkolwiek ograniczeń i przywraca się przepisy, jakie obowiązywały w dziedzinie zmiany barw klubowych przed wprowadzeniem karencji. W wypadku skreślenia zawodnik mógłby reprezentować barwy nowego klubu dopiero po upływie 6 miesięcy (a nie 12)". 2. „Walne Zgromadzenie ŁZOPN. uchwala znieść napomnienie udzielone kierownictwu sekcji p. n. ŁKS-u, ogłoszone komunikatem Zarządu ŁZOPN. nr. 8 jako nieformalne". 3. „Wobec katastrofalnej sytuacji finansowej klubów Walne Zgromadzenie ŁZOPN. uchwala odroczenie na jeden rok spłaty zaciągniętych przez kluby w ŁZOPN. pożyczek". (Uwaga Zarządu ŁZOPN. — wniosek niniejszy w myśl obowiązującego Statutu może być tylko dezyderatem).

Bokserzy Wawelu krakowskiego w Łodzi

Sekcja bokserska Hakoahu zakontraktowała na nadchodzącą niedzielę drużynowego mistrza okręgu krakowskiego WKS. Wawel. Po ostatnich sukcesach Hakoahu mecz z silną drużyną krakowską zapowiada się niezwykle interesująco.

W ramach meczu niedzielnego, który rozegrany zostanie w Filharmonji o godz. 17-ej po południu odbędzie się kilka niezwykle interesujących walk jak Chrostek — Wdowiński, Wnęk — Fagot i Pieniążek — Sztahl.

Sukcesy Jędrzejowskiej i Tłoczyńskiego na mistrzostwach tenisowych Niemiec

Brema, 21 stycznia.

W dalszych rozgrywkach tenisowych o międzynarodowe mistrzostwo Niemiec w hali Jędrzejowska rozegrała pierwsze spotkanie z niemką Schinchel, bijąc ją zdecydowanie w stosunku 6:1, 6:1.

W grze podwójnej panów Tłoczyński grając do spółki z Gleerupem (Danja) odniósł zwycięstwo nad parą belgijską Moreau — Ewbank 6:1, 6:8, 10:8.

Kurs dla sędziów piłkarskich

Łódzkie okręgowe kolegjum sędziów piłkarskich przystępuje do organizacji kursu dla kandydatów na sędziów piłki nożnej. Kandydaci winni wypełnić następujące warunki: 1) przedstawić świadectwo niekaralności lub własne oświadczenie o niekaralności, 2) posiadać wykształcenie minimum 4 klas gimnazjum, 3) posiadać odbytą służbę wojskową lub być wolnym od niej, 4) opłacić składkę egzaminacyjną w sumie zł. 5. Zapisy do 17 lutego przyjmuje sekretarjat ŁOKS., Wólczańska 140 od 19—20-ej w poniedziałki i czwartki. Szczególnie pożądani są kandydaci, którzy byli kiedyś czynnymi piłkarzami.

Finał koszykówki o puhar PZGS-u

W najbliższą sobotę odbędzie się finałowy mecz koszykówki męskiej o puhar zimowy P. Z. O. S. między IKP., a ŁKS-em, IKP. oraz ŁKS zdobyły mistrzostwa swoich grup, a sobotni mecz zadecyduje, która z tych drużyn reprezentować będzie okręg łódzki na finałach międzyokręgowych.

Międzyklubowe zawody bokserskie

W nadchodzący piątek odbędą się w lokalu Geyera przy ulicy Piotrkowskiej 295 o godz. 20-ej wieczorem międzyklubowe zawody bokserskie przy udziale pięściarzy Geyera, ŁKS-u IKP, KP, Zjednoczone, Wimy i Tajfunu. Program zawodów zapowiada szereg ciekawych spotkań.

Ping-pongowy mistrz Polski w Łodzi

W nadchodzący piątek będzie bawić w Łodzi drużynowy mistrz Polski w tenisie stołowym Hasmonea z Warszawy, która w lokalu przy ulicy Piotrkowskiej 61 rozegra mecz towarzyski z łódzkim Hakoahem. Hasmonea przyjeżdża z wicemistrzem indywidualnym Polski — jeżdża z wicemistrzem indywidualnym Polski—

Radjoprogram

ŚRODA, dnia 22-go stycznia 1936 r.

6.30—6.33: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze. 6.33—6.34: Pobudka do gimnastyki. 6.34—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.50: Muzyka (płyty). W przerwie około godz. 7.20 Dziennik poranny. 7.50—7.55: Odczyt. programu na dzień bieżący. 7.55—8.00: Parę informacyj. 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.57: Przerwa. 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03—12.15: Dziennik poranny.

12.15—12.30: „Kosmetyka a uszkodzenie skóry" — pogadanka — wygłosi dr. Fryderyka Ameisenówna (z Krakowa). 12.30—13.25: Koncert orkiestry Tadeusza Seredyńskiego (ze Lwowa). 13.25—13.30: Chwilka gospodarstwa domowego. 13.30—14.30: Muzyka lekka z udziałem solistów (płyty). 14.30—15.12: Przerwa.

15.12—15 15: Przegląd giełdowy łódzki.

15.15—15.20: Wiadomości o eksporcie polskim.

15.20—15.30: Przegląd giełdowy warszawski.

15.30—16.00: Pieśni w wyk. Ryszarda Crooks'a (tenor) i muzyka salonowa (płyty).

16.00—16.20: „Wędrówki dookoła globu", audycja dla dzieci „Hiszpanja — kraj rycerza, który walczył z wiatrakiem" — w oprac. Tadeusza Markowskiego (z Poznania).

16.20—16.45: Duety wokalne w wyk. Zofji Temnickiej i Ireny Bardy.

16.45—17.00: Rozmowa muzyka ze słuch. radja.

17.00—17.20: „Dyskutujmy" — „Ceny sprawiedliwe" — odczyt wygł. Janusz Rakowski.

17.20—17.50: Suity ze starych oper w wykonaniu zespołu Niny Mańskiej.

17.50—18.00: „Świat się śmieje" — przegląd humoru zagranicznego.

18.00—18.30: Koncert kameralny (płyty). Objaśnienia dr. Emilji Elsnerówny. W programie: Manuel de Falla: Zaklęta miłość (El amor brujo), w wyk. orkiestry symfonicznej pod dyr. Pedro Morales'a.

18.30—18.45: Emma Toruńczykowa wypowie feljeton p. t. „Rewolucja nowoczesnej młodzieży".

18.45—19.00: Piosenki w wyk. Adama Astona i Lucyny Szczepańskiej (płyty).

19.00 — 19.10: „Amazonka — Matka rzek" — feljeton St. Dunajewskiego.

19.10—19.20 Zapowiedź programu na dzień następny.

19.20—19.35 Koncert reklamowy.

19.35—19.40 Łódzkie wiadomości sportowe.

19.40—19.50 Wiadomości sportowe ogólne.

19.50—20.00: Reportaż aktualny.

20.00—20.45: Muzyka lekka. Wykonawcy: Ork. Fr. Witkowskiego i Zofja Terne — piosenki.

20.45—20.55 Dziennik wieczorny.

20.55—21.00 Obrazki z Polski współczesnej.

21.00—21.35: XXI audycja z cyklu „Twórczość Fryderyka Chopina", w oprac. prof. dr. Jachimeckiego, w wykonaniu Pawła Lewieckiego — fortepian.

21.35—21.50: „O twórczości powieściowej" — szkic literacki K. Czechowskiego (z Krak.).

21.50—22.00: „Zamieniamy towar" — pogadanka dla kupców.

22.00—22.40: Koncert poświęcony twórczości Żeleńskiego. Wykonawcy: Olga Martusiewicz — fortepian, Helena Zboińska-Ruszkowska — sopran. Prelekcja prof. dr. Józefa Reissa p. t. „Władysław Żeleński — dyktotor muzyczny (z Krakowa).

22.404—23.30: Muzyka taneczna w wykonaniu Małej Ork. P.R. pod dyr. Z. Górzyńskiego. W przerwie około godz. 23.00—23.05: Widamości meteorolog. dla żeglugi powietrznej.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE ZAGR.

18.00 M. OSTRAWA: Muzyka lekka.
18.30 BUDAPESZT: Muzyka cygańska.
19.30 PRAGA: Tr. z Teatru Narod.
20.35 RZYM: Opera.
21.25 BUDAPESZT: Recital fortep.
21.45: BUKARESZT: Koncert nocny.
22.00 MEDJOLAN: Muzyka taneczna.

Z karty żałobnej

S.p. Marja Dobrowolska

W ubiegły poniedziałek liczne tłumy łodzian odprowadziły na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki ś. p. Marji z Czekotowskich Dobrowolskiej, małżonki emerytowanego przewodniczącego Wojsk. Sądu Okr. Nr. IV pułk. K. S. Dobrowolskiego — przewodniczącej Zarządu T-wa Opieki nad sierotami po poległych żołnierzach W. P. i opiekunki pozostającego pod opieką T-wa Sierocińca dla sierot przy ul. Marysińskiej.

W obchodzie żałobnym wzięli udział przedstawiciele wszystkich sfer Łodzi, wojska, kół prawniczych, pracownicy Ubezpieczalni Społecznej, wreszcie wszystkie sierotki z Sierocińca.

Po nabożeństwie w kościele Najsłodszego Serca Jezusowego przy ul. Zgierskiej w Radogoszczu — zwłoki ś. p. Zmarłej spoczęły na cmentarzu radogoskim św. Rocha. Nad grobem ś. p. Marji Dobrowolskiej przemawiali przedstawicielka koła pań przy zarządzie Sierocińca oraz pułk. K. S. Wróblewski, podnosząc zasługi zmarłej, jako jednej z najgorliwszych opiekunek Sierocińca, która całe swe dobre serce oddała bez reszty dla biednych sierotek, których ojcowie zginęli w bojach za Ojczyznę. Sierociniec poniósł wraz ze śmiercią przedwczesną ś. p. Marji Dobrowolskiej stratę niepowetowaną.

Cześć pamięci wzorowej patrjotki i zacnej Polki. Niech spoczywa w spokoju.

O pomoc dla amnestjonowanych więźniów

Liga Obrony Praw Człowieka i Obywatela zwraca się do całego społeczeństwa z gorącym apelem:

„W dniu 3 stycznia 1936 roku ogłoszona została ustawa o amnestji, zwalniająca parę tysięcy więźniów politycznych. Rzeczą honoru społeczeństwa jest przyjść z pomocą opuszczającym mury więzienne. Więźniowie polityczni znaleźli się na wolności w niesłychanie ciężkch warunkach materjalnych. Opuszczają oni więzienia często obdarci niemal, bosi, głodni. Znaczna ich część naskutek przebywania w zamknięciu, niedostatecznego odżywiania i leczenia, cierpi na przewlekłe i dokuczliwe choroby. Warunki te pogarsza jeszcze panująca zima, bezrobocie, trudność znalezienia jakiejkolwiek pracy. Rodziny zwolnionych więźniów politycznych, same znajdujące się w skrajnej nędzy, niewiele mogą pomóc swym najbliższym.

Nawołujemy wszystkich, którym cierpienie i niedola ludzka nie są obojętne, aby składali pieniądze, odzież i lekarstwa dla amnestjonowanych więźniów politycznych, podpisywali nasze listy składkowe, dopomagali nam w naszej akcji pomocy.

Niechaj hasło niesienia pomocy b. więźniom stanie się tak popularnem, jak popularne było wołanie o amnestję.

Liga Obrony Praw Człowieka i Obywatela. Komisja Niesienia Pomocy Amnestjonowanym Więźniom Politycznym", Królewska 16.

PRAWA CZŁOWIEKA I OBYWATELA.

W niedzielę, dnia 26-go stycznia b.r. o godzinie 10-ej rano (punktualnie) w sali Filharmonji przy ul. Prez. Narutowicza Nr. 20, staraniem Tow. Uniwersytetu Robotn. zostanie wygłoszony przez autorkę „Oblicza dnia" i „Ojczyzny", Wandę Wasilewską odczyt na temat: „Prawa człowieka i obywatela".

Bilety w cenie 50 gr. i 25 gr. Szczegóły w afiszach.

OFIARA.

Zamiast wieńca na grób p. b. Aleksandry Wolfowiczowej — Matki p. Aleksandra Wolfowicza, składają dla uczczenia Jej pamięci koledzy i koleżanki łódzkiego oddziału Towarzystwa Ubezpieczeń Assicurazioni Generali Tryieste ofiarę na rzecz Komitetu Niesienia Pomocy dla Najbiedniejszych w sumie zł. 62.

„W. I. Z. O.".

Dziś, w środę, dnia 22 b. m.o godzinie 9-ej wiecz. w lokalu własnym (Piotrkowska 86) odbędzie się herbatka towarzyska, połączona z wykładem d-ra W. Falleka n. t. „80-lecie największego kpiarza — Bernarda Shawa".

Wstęp wolny dla członkiń i wprowadzonych gości.

BEZPŁATNY KURS JĘZYKA WŁOSKIEGO

Towarzystwo Polsko-Włoskie w Łodzi, Piotrkowska 102, organizuje nowy bezpłatny kurs języka włoskiego dla początkujących pod kierunkiem dr. Wolturno Gardelli. Wykłady odbywać się będą w lokalu Towarzystwa w poniedziałki i czwartki w godzinach wieczorowych i trwać będą do 15-go czerwca. Wpisowe zł. 9.—. Ilość miejsc ograniczona.

Zapisy przyjmuje sekretarjat Towarzystwa w bieżącym tygodniu codziennie od 5—7 wiecz. w przyszłym tygodniu w środę i sobotę od 5—7 wiecz.

ZE STOW. TECHNIKÓW.

W środę, dnia 22-go stycznia b .r. o godzinie 20-ej Koło Mechaników przy łódzkiem Stow. Techników urządza w sali Stowarzyszenia przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 102 wieczór dyskusyjny na temat: „Para czy woda gorąca pod ciśnieniem do celów grzejnych ze szczególnem uwzględnieniem zastosowania w przemyśle włókienniczym".

Referuje inż. Jan Korasiewicz na podstawie literatury czasopism technicznych.

Dźwiękowy Kino-Teatr

SZTUKA

KOPERNIKA 16. TELEFON 140-72

Pocz. o 4-ej, w sob. i niedz. o 12-ej.

Dziś i dni nast.

Bożyszcze tłumów!
Cuda świata!
Aktorka z Bożej łaski!

SHIRLEY TEMPLE

w filmie p. t.:

ROZEŚMIANE OCZY

MOTTO: My, ludzie dorośli, rzadko rozumiemy duszę dziecka, lecz także często dziecko rozumie nasze czyny i ich nawet głębokie motywy.

LEKARZ - DENTYSTA

F. Kopciowska

Przyjmuje od 9—3-ej

Gdańska 37, tel. 232-55

od 4—7-ej w Lecznicy

Piotrkowska 294 tel. 122-89

DR. MED.

Al. Kopciowski

Gdańska 37

tel. 232-55

przyjmuje od 7—8-ej wiecz.

DOKTOR

H. SZUMACHER

CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE

Piotrkowska 56

tel. 148-62.

Od 9—1, od 5—9 pp.,
w niedziele i święta od 10—1.

Doktór

HENRYKOWSKI

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i seksualnych

ul. TRAUGUTTA 9

front I-sze piętro. Telefon 262-98.

Przyjmuje od 8—11 i od 6—9 wiecz. niedz. i święta od 9—12.30.

Dr. Józef Weyland

PRZYJMUJE

prywatnie pp: urzędników i funkcjonarjuszów państwowych od 18.30—20 przy ulicy

Wólczańskiej 4,

pr. of. parter telefon 159-55.

Dr. MED.

WOŁKOWYSKI

Specjalista chorób wenerycznych, moczopłciowych i skórnych.

CEGIELNIANA 11

Telefon 238-02

Przyjmuje od 8—12 i od 4—9 w niedziele i święta od 9—1.

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne i weneryczne

Nawrot 7 tel. 128-07

od 10—12 i 5—7-ej.

Gabinet kosmetyki leczniczej i toaletowej

Z. SZWALBE

dyplom Uniwersytecki

MONIUSZKI 1, tel. 127-99.

Usuwanie wszelkich defektów cery. Usuwanie bezpowrotnie i bez śladów szpecących włosów.

Przyjmuje 10—2 i 4—8 wiecz.

„Czystość"

przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi.

Czyszczenie szyb.

PIOTRKOWSKA 44, telefon 167-45.

Prywatne Pogotowie Ratunkowe

Plac Wolności 10

Telefon: **2222-6**

czynne bez przerwy w dzień i w nocy

Natychmiastowa pomoc lekarska we wszystkich specjalnościach.

Dr. JAN POLAK

CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALLERGICZNE.

Gabinet Elektro- i światłoleczniczy

ul. NAWROT № 7

Tel. 164-21.

godz. przyjęć 5—7.

Dr. HELLER

SPEC. CHORÓB SKÓRNYCH, WENERYCZNYCH I MOCZOPŁCIOWYCH.

Traugutta 8, tel. 179-89

przyjmuje od 8—11 i od 4—8, w niedziele i święta od 10—12 po pol.

DR. MED.

Niewiażski

Specj. chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych.

Andrzeja 5, tel. 159-40

Przyjm. od 8—11 rano i od 5—9, w niedziele i święta 9—12.

LEKARZ - DENTYSTA

B. Nusbaumowa

przyjmuje od 4—8 po pol.

Piotrkowska 51

TELEF. 121-23.

Dr. med.

Rundsztajnowa

Choroby dzieci

Pomorska 7,

tel. 127-84

przyjm. od 3—5 pp.

DR. MED.

S. Kryńska

CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE (kobiety i dzieci)

Sienkiewicza 34 telef. 146-01

przyjmuje od 11—1 i od 3—4 po pol.

WYŚWIETLANIE RYSUNKÓW technicznych, PLANÓW budowlanych na papierach światłoczułych pozytywnych i negatywnych wykonuje zakład klisz reklamowych

telefon 111-72 ŁÓDŹ

R. Borkenhagen PIOTRKOWSKA 102a

Do akt Nr. Km. 2097/1935.
V.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi LEON WĄSOWSKI, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Narutowicza 10, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 4 lutego 1936 r. o godz. 11-ej rano odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do firmy „Ch. Rokitowicz" w jego lokalu w Łodzi, przy ul. Narutowicza Nr. 4, składających się z 2 łóżek, toaletki, stoliczka, 3 taboretów, szafki, szafy, szafy, oszacowanych na łączną sumę 900.— zł., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 16 stycznia 1936 r.

Komornik: (—) LEON WĄSOWSKI.

SZYJĘ WYKWINTNIE

BIELIZNĘ MĘSKĄ

po cenach bardzo niskich.

Przyjmuję również wszelkie reperacje

ul. 6-go Sierpnia 76 m. 16, III p.

Kupno i sprzedaż

4 WARSZTATY jedwabnicze 138 c/m. szerokości firmy Müller i Seydel; 2 warsztaty jedwabnicze 138 c/m. szerokości firmy Bracia Lange; 5 warsztatów angielskich 36 c/m. szerokości z szaftmaszynkami kolorowe; 5 warsztatów angielskich 36 c/m. szerokości z szaftmaszynkami gładkie; 6 warsztatów angielskich 56 c/m. szerokości z szauflówkami gładkie; 1 warsztat angielski 66 c/m. szerokości z szaftmaszyną kolorowy, 3 warsztaty angielskie 72 c/m. z szauflówkami gładkie, fest-blatt; 1 szpulmaszyna na 40 wind. Ze wszystkiemi przynależnościami Tanio do nabycia Piotrkowska 104, firma Akc. Tow. Przem. Juljusza Heinzel.

TRYKOTOWE maszyny różne oraz Szpulmaszyny Müller Seidel do sprzedania. Of. telef. 142-00.

STOŁOWY, sypialnię w dobrym stanie sprzedam, Sienkiewicza 53/6, godzinach 10—11, 14—15. 26

Lokale

BIURO „KOSMOS" Piotrkowska 111, tel. 147-46 poleca mieszkania skromne, luksusowe, pokoje umeblowane, garsoniery, lokale handlowe.

ŁADNY pokój z telefonem, centralnem ogrzewaniem, utrzymaniem do wynajęcia. Nawrot 7 pp. oficyna, m. 19.

DO WYNAJĘCIA dwie sale, nadające się na składy blisko kaliskiej kolei, 6-go Sierpnia 98, wiadomość Główna 59, m. 28. 24

1 LUB 2 POKOJE umeblowane, telefon, oddzielne wejście, do wynajęcia. Andrzeja 46, m. 16 róg Żeromskiego.

---

6 POKOJOWY lokal frontowy na parterze, centralne ogrzewanie, natychmiast do wynajęcia, Piramowicza 15. 26

FRONTOWY dwuokienny pokój ładnie umeblowany ze wszelkiemi wygodami natychmiast do wynajęcia, Kilińskiego 89, m. 4. 26

SŁONECZNY, umeblow. pokój z wygodami, telef. niedrogo — Kamienna 22, m. 8, róg Kilińskiego.

ELEG. umeblowane, niekrępujące, słoneczne 1—2 pokoje, centrum, telefon, łazienka, utrzymanie, Piotrkowska 81 front, I p., m. 5.

Posady

POSZUKIWANY majster farbiarski lub kierownik na przędzę i luźne. Z klijentami i trochę pieniędzy. — Oferty Republika, sub: „Przędzę".

FRYZJER męski potrzebny na stałe, wiadomość Żwirki 20.

POTRZEBNA manicurzystka, Sienkiewicza 50, Mieczysław.

POTRZEBNY pierwszorzędny pracownik fryzjerski, damsko-męski od zaraz na stałe, Zawadzka 8.

MASZYNISTKA przyjmuje przepisywanie na maszynie do domu. Ceny b. niskie. Wiadomość tel. 101-11.

BUCHALTER bilansista na stanowisku ma jeszcze kilka wolnych godzin. Za uznanie ksiąg gwarantuję kaucją. Opłata przystępna, Leon Krell, Piotrkowska 79, m. 40. Telefon nr. 145-64.

Nauka i wychowanie

RUTYNOWANA nauczycielka muzyki (Moskiewskie Konserwatorjum) udziela lekcji gry fortepianowej, oraz jęz. francuskiego po kilkuletnim pobycie w Paryżu. G. Hurwicz-Sztyllerowa. Południowa 23, m. 9.

ANGIELSKIEGO konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel. Ul. Zawadzka nr. 21, m. 8-a, front, codziennie zastać od godz. 4—8 po poł.

ANGIELSKI, francuski gruntownie udzielam. Konwersacja, handlowa korespondencja. Zgłoszenia telef. 226-23 w godz. od 11—1 codziennie. 20

KAPELUSZE DAMSKIE

na sezon bieżący

poleca Salon Mód

„HELENA"

Zawadzka 9

Wejście p. bramę

LEK. DENT.

H. Lewita-Fuchs

Narutowicza 59

tel. 121-16

przyjmuje od 11—1 i 3—6

Rozmaite

DROBNE ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazyjnie, 5) dostać posadę 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki".

ZAKŁAD fotograficzny „Fotorys" wł. L. Laks, Al. Kościuszki 22 (Piotrkowska 79). Wykonuję zdjęcia przepisowe do Ubezp. Społ., matrykuł i t. p. oraz wywołania i kopjowania. Spec. amatorskie. Ceny niskie.

PRZYBŁĄKAŁ SIĘ pies (wilk), odebrać można za zwrotem kosztów, Niska 10 m. 1.

ZAGINĘŁA sakiewka, w niej było 2 czeki z wystawienia Hamera 1 na sumę złotych 55,—, 2 na sumę zł. 47,— płatne dnia 8-go i 10-go stycznia i zaliczenia kolejowe oraz fracht na złotych 121,— odbiorca tego frachtu Honikman. Znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem, telefon 240-47. Dyskrecja zapewniona.

Tekla Abkinówna

PIANISTKA - PEDAGOG

wznowiła lekcje gry fortepianowej.

Warunki b. przystępne.

ul. BEDNARSKA Nr. 24.

Blok I kl. 4. m. 45; tel. 241-35 (od 3—5-ej)

Wspólnika

do dawno istniejącego i wprowadzonego interesu (branża jedwabna), celem powiększenia, z kapitałem 50—60 tysięcy złotych poszukujemy.

Oferty sub. „Wspólnik" do Admin.

MŁYN PAROWY

pszenno-żytni przemiał 500 metrów na dobę (10 komorowy śpichlerz samoczynny na 10.000 metrów) przy stacji kolejowej po gruntownym remoncie DO WYDZIERŻAWIENIA. Oferty do biura ogłoszeń Fuchsa, Piotrk. 87, sub „Młyn".

BIURO DZIENNIKÓW I OGŁOSZEŃ

„PROMIEŃ"

ŁÓDŹ, ANDRZEJA 2, (dawniej Piotrkowska 81)

TEL. 112-98.

Przyjmuje na rok 1935 wszelkie zlecenia P. T. Czytelników na **prenumeraty czasopism i dzienników** miejscowych i krajowych oraz na **francuskie i angielskie.**

Tamże ogłoszenia do wszystkich pism krajowych po cenach redakcyjnych. 50—4

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 136-44; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"

w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika", Sp. z ogr. odp. Wacław Smólski. — Redaktor odp. Wacław Smólski. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.